

I

(Atti adottati skont it-Trattati tal-KE/Euratom li l-pubblikazzjoni tagħhom hija obbligatorja)

REGOLAMENTI

REGOLAMENT TAL-KUNSILL (KE) Nru 1099/2009

tal-24 ta' Settembru 2009

dwar il-protezzjoni tal-annimali waqt il-qatla

(Test b'relevanza għaż-ŻEE)

IL-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 37 tiegħu,

Wara li kkunsidra l-proposta mill-Kummissjoni,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Parlament Ewropew ⁽¹⁾,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽²⁾,

Wara konsultazzjoni mal-Kumitat tar-Reġjuni,

Billi:

(1) Id-Direttiva tal-Kunsill 93/119/KE tat-22 ta' Diċembru 1993 dwar il-protezzjoni ta' annimali fil-hin tat-tbiċċir jew qtil ⁽³⁾ tistabbilixxi regoli minimi komuni għall-protezzjoni tal-annimali fil-hin tal-qatla jew qtil fil-Komunità. Dik id-Direttiva ma gietx emendata b'mod sostanzjali mill-adozzjoni tagħha.

(2) Il-qtil tal-annimali jista' jwassal għal uġiġħ, stress, biża' jew forom oħra ta' tbatija għall-annimali anke fl-aħjar kondizzjonijiet tekniċi disponibbli. Ċerti operazzjonijiet marbuta mal-qatla jistgħu jikkawżaw stress u kwalunkwe teknika ta' sturdament tippreżenta ċerti żvantaġġi. L-operaturi tan-negozju jew kwalunkwe persuna involuta fil-qtil tal-annimali għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa sabiex jevitaw l-uġiġħ u jnaqqsu l-istress, t-tbatija tal-annimali waqt il-proċess tal-qtil jew l-qatla, filwaqt li jqisu l-aħjar prattika fil-qasam u l-metodi permissi

skont dan ir-Regolament. Għalhekk, meta l-operaturi tan-negozju jew kwalunkwe persuna involuta fil-qtil tal-annimali jiksru wiehed mir-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament jew jużaw metodi ta' prattika li ma jirriflettux l-aħjar żviluppi fil-qasam u b'hekk iwasslu għall-uġiġħ, l-istress u t-tbatija minhabba negligenza jew inkella intenzjonalment, l-uġiġħ, l-istress jew it-tbatija għandhom jitqiesu li jistgħu jkunu evitati.

(3) Il-protezzjoni tal-annimali waqt il-qatla giet koperta mill-ligi Komunitarja mill-1974, u giet rinforzata sostanzjalment bid-Direttiva 93/119/KE. Madanakollu, ġew osservati diskrepanzi kbar bejn l-Istati Membri fl-implimentazzjoni ta' dik id-Direttiva u ġew indikati thassib kif ukoll differenzi maġġuri fir-rigward tat-trattament xieraq li jistgħu jaffettwaw il-kompetittività bejn l-operaturi tan-negozju.

(4) It-trattament xieraq tal-annimali huwa valur Komunitarju li huwa stabbilit fil-Protokoll (Nru 33) dwar il-protezzjoni u l-benessri tal-annimali anness mat-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea ("il-Protokoll (Nru 33)"). Il-protezzjoni tal-annimali waqt il-qatla hija kwistjoni ta' interess pubbliku li taffettwa l-attitudnijiet tal-konsumatur lejn il-prodotti agrikoli. Barra minn hekk, it-titjib tal-protezzjoni tal-annimali fil-hin tal-qatla jikkontribwixxi għal laham ta' kwalità oghla u indirettament għandu impatt pożittiv fuq is-sigurtà fuq il-post tax-xogħol fil-biċċeriji.

(5) Il-ligi nazzjonali dwar il-protezzjoni tal-annimali waqt il-qatla li għandha impatt fuq il-kompetizzjoni u, għalhekk, fuq l-operat tas-suq intern fi prodotti li ġejjin mill-annimali inklużi fl-Anness I mat-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea. Huwa meħtieġ li jiġu stabbiliti regoli komuni sabiex jiġi żgurat l-iżvilupp razzjonali tas-suq intern f'dawk il-prodotti.

⁽¹⁾ L-Opinjoni tas-6 ta' Mejju 2009 (għadha mhijiex ippubblikata fil-Gurnal Uffiċjali).

⁽²⁾ L-Opinjoni tal-25 ta' Frar 2009 (għadha mhijiex ippubblikata fil-Gurnal Uffiċjali).

⁽³⁾ GU L 340, 31.12.1993, p. 21.

- (6) L-Awtorità Ewropea dwar is-Sigurtà fl-Ikel (EFSA), stabbilita bir-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (KE) Nru 178/2002 tat-28 ta' Jannar 2002 li jistabbilixxi l-prinċipji ġenerali u l-htigijiet tal-liġi dwar l-ikel, li jistabbilixxi l-Awtorità Ewropea dwar is-Sigurtà fl-Ikel u jistabbilixxi l-proċeduri fi kwistjonijiet ta' sigurtà tal-ikel⁽¹⁾, adottat żewġ opinjonijiet dwar l-aspetti tat-trattament xieraq tas-sistemi prinċipali ta' sturdament u qtil ta' ċerti speċi ta' annimali, b'mod partikolari l-aspetti tat-trattament xieraq tas-sistemi prinċipali ta' sturdament u qtil tal-ispeċi tal-annimali kummerċjali ewlenin, fl-2004 u dwar l-aspetti tat-trattament xieraq tas-sistemi prinċipali ta' sturdament u qtil applikati għal ċriev, mogħoż, fniek, nghan, papri, wiżżijiet u summien⁽²⁾ imkabbra għal skopijiet kummerċjali, fl-2006. Il-liġi Komunitarja f'dan il-qasam għandha tiġi aġġornata sabiex tiehu kont ta' daww l-opinjonijiet xjentifiċi. M'humiex inkluzi f'dan ir-Regolament rakkomandazzjonijiet sabiex jitneħħa gradwalment l-użu tad-dijossidu tal-karbonju għall-hnieżer u l-isturdament permezz tal-banjijiet tal-ilma għat-tjur minhabba li l-valutazzjoni tal-impatt wera li rakkomandazzjonijiet bħal dawn ma kinux ekonomikament vijabbli fl-UE. Madankollu, hu importanti li din id-diskussjoni titkompla fil-futur. Għal dan il-ghan, il-Kummissjoni għandha thejji u tippreżenta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill rapport dwar id-diversi metodi ta' sturdament għat-tjur, u b'mod partikolari dwar l-isturdamenti multipli fil-banjijiet tal-ilma. Barra minn hekk, rakkomandazzjonijiet oħra għandhom ikunu esklużi minn dan ir-Regolament għaliex jirriferu għal parametri tekniċi li għandhom ikunu parti mill-miżuri implimentattivi jew mil-linji gwida Komunitarji. M'humiex inkluzi f'dan ir-Regolament rakkomandazzjonijiet dwar l-impjanti tal-akkwakultura minhabba li hemm il-htieġa ta' aktar opinjoni xjentifika u ta' evalwazzjoni ekonomika f'dan il-qasam.
- (7) Fl-2007, l-Organizzazzjoni Dinija għas-Saħħa tal-Annimali (OIE) adottat il-Kodiċi tas-Saħħa tal-Annimali Tal-Art li jinkludi linji gwida għall-qtil ta' annimali għal skopijiet ta' kontroll ta' mard. Daww il-linji gwida internazzjonali fihom rakkomandazzjonijiet dwar l-immanniggar, it-trażzin, l-isturdament u l-fsada tal-annimali fil-biċċeriji u l-qtil ta' annimali f'kazijiet ta' tifqigh ta' mard li jittiehed. Għandu jittiehed kont ukoll ta' daww l-istandards internazzjonali f'dan ir-Regolament.
- (8) Mill-adozzjoni tad-Direttiva 93/119/KE, il-leġislażzjoni Komunitarja dwar is-sigurtà fl-ikel applikabbli għall-biċċeriji giet emendata fil-fond mill-adozzjoni tar-Regolament (KE) Nru 852/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2004 dwar l-iġjene tal-oġġetti tal-ikel⁽³⁾ u r-Regolament (KE) Nru 853/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2004 li jistabbilixxi ċerti regoli speċifiċi ta' iġjene għall-ikel li jorigina mill-annimali⁽⁴⁾. Daww ir-Regolamenti jenfasizzaw ir-responsabbiltà tal-operaturi tan-negozju tal-ikel li jiżguraw is-sikurezza fl-ikel. Il-biċċeriji huma wkoll suġġetti għal proċedura ta' approvazzjoni minn qabel li permezz tagħha l-konstruzzjoni, it-tqassim u t-tagħmir jiġu eżaminati mill-awtorità kompetenti sabiex jiġi żgurat li huma konformi mar-regoli tekniċi korrespondenti dwar is-sigurtà fl-ikel. It-thassib dwar it-trattament xieraq tal-annimali għandu jkun integrat aħjar fil-biċċeriji, il-konstruzzjoni u t-tqassim tagħhom, kif ukoll it-tagħmir użat fihom.
- (9) Il-kontrolli uffiċjali fil-katina tal-ikel ġew ukoll organizzati mill-ġdid bl-adozzjoni tar-Regolament (KE) Nru 882/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2004 dwar il-kontrolli uffiċjali mwettqa biex tiġi żgurata l-verifika tal-konformità mal-liġi tal-ghalf u l-ikel, mas-saħħa tal-annimali u mar-regoli dwar il-welfare tal-annimali⁽⁵⁾ u r-Regolament (KE) Nru 854/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2004 li jippreskrivi regoli speċifiċi għall-organizzazzjoni ta' kontrolli uffiċjali fuq prodotti li joriginaw mill-annimali maħsuba għall-konsum uman⁽⁶⁾.
- (10) Il-kondizzjonijiet li fihom jinqatlu l-annimali miżmumin għat-trobbija għandhom impatt dirett jew indirett fuq is-suq tal-ikel, l-ghalf jew prodotti oħra u fuq il-kompetittività tal-operaturi tan-negozju konċernati. Għaldaqstant, tali operazzjonijiet ta' qtil għandhom ikunu koperti mill-liġi Komunitarja. Madankollu, l-ispeċi mrobbija b'mod tradizzjonali bħal żwiemel, hmir, baqar, nagħaġ, mogħoż jew hnieżer jistghu jinżammu wkoll għal għanijiet oħra, pereżempju bħala annimali domestiċi, annimali għall-wiri, għal għanijiet ta' xogħol jew għall-isports. Meta l-qtil tal-annimali ta' tali speċi jipproduċi ikel jew prodotti oħra, daww l-operazzjonijiet għandhom jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament. Konsegwentement, il-qtil ta' annimali slavaġ jew tat-triq għall-ghanijiet ta' kontroll tal-popolazzjoni ma għandux jaqa' fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament.
- (11) Il-hut jippreżenta differenzi fiżjoloġiċi sostanzjali mill-annimali tal-art, u l-hut tat-trobbija jiġi maqtul f'kuntast differenti hafna, partikolarment fir-rigward tal-proċess tal-ispezzjoni. Barra minn hekk, ir-riċerka dwar l-isturdament tal-hut hija hafna inqas żviluppata minn dik għal speċi oħra ta' trobbija. Għandhom jiġu stabbiliti standards separati dwar il-protezzjoni tal-hut waqt il-qatla. Għalhekk, id-dispożizzjonijiet applikabbli għall-hut għandhom attwalment ikunu limitati għall-prinċipju ewlieni. Inizjattivi ulterjuri mill-Komunità għandhom ikunu bbażati fuq valutazzjoni xjentifika tar-riskju għat-tbiċċir u l-qtil ta' hut imwettqa mill-EFSA filwaqt li jittiehed kont tal-implikazzjonijiet soċjali, ekonomiċi u amministrattivi.

⁽¹⁾ ĠU L 31, 1.2.2002, p. 1.

⁽²⁾ Il-Gurnal EFSA (2006) 326, p. 1.

⁽³⁾ ĠU L 139, 30.4.2004, p. 1.

⁽⁴⁾ ĠU L 139, 30.4.2004, p. 55.

⁽⁵⁾ ĠU L 191, 28.5.2004, p. 1.

⁽⁶⁾ ĠU L 226, 25.6.2004, p. 83.

- (12) Il-qtil ta' annimali produttivi li jkunu qeghdin ibatu minn uġiġh kbir dmiir etiku meta ma jkun hemm l-ebda mod ekonomikament vijabbli sabiex dan l-uġiġh jittaffa. F'hafna każijiet, l-annimali jistgħu jinqatlu bir-rispett tal-kondizzjonijiet adatti tat-trattament xieraq. Madanakollu, f'ċirkostanzi eċċezzjonali, bħal aċċidenti f'postijiet remoti, meta persunal kompetenti u tagħmir ma jkunx jista' jilhaq lill-annimali, il-konformità mal-aqwa regoli tat-trattament xieraq tista' ttawwal is-sofferenza tagħhom. Fl-interess tal-annimali, hija għalhekk adatta l-eskluzjoni tal-qtil f'każ ta' emerġenza mill-applikazzjoni ta' ċerti dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament.
- (13) Xi drabi, l-annimali jistgħu jkunu ta' perikolu għall-bniedem, possibbilment ipogħu l-hajja tal-bniedem friskju, jikkawżaw feriti serji jew jittrasmettu mard li jista' jikkawża l-mewt. Il-prevenzjoni ta' dawk ir-riskji titwettaq normalment permezz tat-trażżin adatt tal-annimali iżda jista' jkun hemm ukoll hteġa li annimali perikolużi jinqatlu sabiex jitneħħa dan ir-riskju f'ċerti ċirkostanzi. F'dawk iċ-ċirkostanzi, il-qtil mhux dejjem jista' jsehh taht l-aħjar kondizzjonijiet tat-trattament xieraq minhabba l-emerġenza. Għaldaqstant jehtieġ li jkun hemm deroga mill-obbligu tal-isturdament jew tal-qtil minnufih tal-annimali f'dawk il-każijiet.
- (14) L-attivitajiet tal-kaċċa jew tas-sajd rikreattiv isehhu f'kuntatt fejn il-kondizzjonijiet tal-qtil huma differenti hafna minn dawk użati għal annimali mrobbija u l-kaċċa hija suġġetta għal leġislazzjoni speċifika. Huwa għalhekk adatt li l-qtil li jsehh waqt il-kaċċa jew is-sajd rikreattiv jiġi eskluż mill-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament.
- (15) Il-Protokoll (Nru 33) jissottolinja wkoll il-hteġa li jiġu rispettati d-dispożizzjonijiet leġiżlattivi jew amministrattivi u d-drawwiet tal-Istati Membri partikolarment dawk relatati ma' riti reliġjużi, tradizzjonijiet kulturali u wirt reġjonali meta jiġu fformulati u implimentati l-linji politiċi Komunitarji dwar, fost l-oħrajn, l-agrikultura u s-suq intern. Huwa għalhekk adatt li avvenimenti kulturali jiġu esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament, fejn il-konformità mar-rekwiżiti tat-trattament xieraq tal-annimali taffettwa hażin in-natura proprja tal-avveniment konċernat.
- (16) Barra minn hekk, it-tradizzjonijiet kulturali jirreferu għal mod ta' hsieb, azzjoni jew imġiba abitwali, stabbilita u li tintiret, li infatti tinkludi l-kunċett ta' xi haġa trasmessa, jew akkwistata, minn predeċessur. Huma jikkontribwixxu għat-trawwim ta' konnessjonijiet soċjali li ilhom stabbiliti bejn il-ġenerazzjonijiet. Sakemm dawk l-attivitajiet ma jaffettwawx is-suq tal-prodotti li ġejjin mill-annimali u mhumix motivati minn skopijiet ta' produzzjoni, huwa kunsiljabbli li l-qtil tal-annimali li jsehh waqt dawk l-avvenimenti jiġi eskluż mill-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament.
- (17) Il-qatla ta' tjur, fniek u liebri għall-konsum domestiku privat ma ssirx fuq skala li probabbli taffettwa l-kompe-
- tittività ta' biċċeriji kummerċjali. Bl-istess mod, l-isforzi neċessarji mehtieġa mill-awtoritajiet pubbliċi sabiex jinkixfu u jiġi kkontrollati tali operazzjonijiet ma jkunux proporzjonali mal-problemi potenzjali li għandhom jiġu solvuti. Huwa għalhekk adatt li dawk l-operazzjonijiet jiġu esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament.
- (18) Inghatat deroga mill-isturdament fil-każ ta' qatla għal raġunijiet reliġjużi li jsehh fil-biċċeriji permezz tad-Direttiva 93/119/KE. Minhabba li d-dispożizzjonijiet Komunitarji applikabbli għall-qatla għal raġunijiet reliġjużi ġew trasposti b'mod differenti skont il-kuntesti nazzjonali, u meta wiehed jikkunsidra li r-regoli nazzjonali jiehdu kont tad-dimensjonijiet li jmorru lil hinn mill-ghan ta' dan ir-Regolament, huwa importanti li tinzamm id-deroga mill-isturdament tal-annimali qabel il-qatla, waqt li madankollu jibqa' ċertu livell ta' sussidjarjetà għal kull Stat Membru. Bħala konsegwenza, ir-Regolament attwali jirrispetta l-libertà tar-reliġjon u d-dritt li r-reliġjon jew twemmin jiġi manifestat fil-qima, tagħlim, prattika u osservanza, kif iddikjarat fl-Artikolu 10 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea.
- (19) Hemm biżżejjed provi xjentifiċi li juru li l-annimali vertebrati huma annimali li jhossu li għaldaqstant għandhom jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament. Madankollu, ir-rettili u l-anfibji mhumix annimali li jitrabbew komunement fil-Komunità u, għalhekk, ma jkunx kunsiljabbli jew proporzjonat li dawn jiġu inkluzi fil-kamp ta' applikazzjoni tiegħu.
- (20) Hafna metodi ta' qtil jikkawżaw uġiġh għall-annimali. L-isturdament huwa għalhekk mehtieġ sabiex jikkawża telf tas-sensi u nuqqas ta' sensibbiltà fl-annimali qabel jinqatlu jew fl-istess hin li jinqatlu. Il-kejl tat-telf tas-sensi u n-nuqqas ta' sensibbiltà ta' annimal huwa kumpless u jehtieġ li jitwettaq skont metodoloġija approvata xjentifikament. Madankollu, għandu jitwettaq monitoraġġ permezz ta' indikaturi sabiex tiġi evalwata l-effikaċja tal-proċedura taht kondizzjonijiet prattiċi.
- (21) Il-monitoraġġ tal-effikaċja tal-isturdament huwa bbażat prinċipalment fuq l-evalwazzjoni ta' kemm l-annimal ikun f'sensih u tas-sensibbiltà tal-annimali. Kemm annimal ikun f'sensih huwa essenzjalment il-kapaċità tiegħu li jhoss l-emozzjonijiet u li jikkontrolla l-mobilità volontarja tiegħu. Minkejja xi eċċezzjonijiet, bħall-immobilizzaturi elettronici jew tip ta' paralizi oħra provokata, annimal jista' jkun preżunt li ntilef minn sensih meta jitlef il-pożizzjoni naturali tiegħu ta' bilwieqfa, ma jkunx imqajjem u ma jurix sinjali ta' emozzjonijiet pożittivi jew negattivi bħal biża' jew eċċitament. Is-sensibbiltà ta' annimal hija essenzjalment il-kapaċità tiegħu li jhoss l-uġiġh. B'mod ġenerali, annimal ikun preżunt li mhuwix sensitiv meta ma juri l-ebda rifless jew reazzjoni għal stimuli bħal hoss, riha, dawl jew kuntatt fiżiku.

- (22) Qeghdin jiġu żviluppati u proposti regolarment fuq is-suq metodi ġodda ta' sturdament sabiex jiġu indirizzati l-isfidi l-ġodda tal-industrija tal-biedja u tal-laħam. Huwa għalhekk importanti li l-Kummissjoni tkun awtorizzata sabiex tapprova metodi ġodda ta' sturdament waqt li żżomm livell uniformi u għoli ta' protezzjoni għall-annimali.
- (23) Il-linji gwida Komunitarji huma għodda utli sabiex l-operaturi tan-negozju u l-awtoritajiet kompetenti jiġu pprovduti b'informazzjoni speċifika dwar il-parametri li għandhom jintużaw sabiex jiżguraw livell għoli ta' protezzjoni għall-annimali waqt li jinżamm ambjent ekwu għall-operaturi tan-negozju. Għalhekk jehtieg li l-Kummissjoni tkun awtorizzata sabiex tfassal tali linji gwida.
- (24) Ċerti metodi ta' sturdament, skont il-mod kif jintużaw waqt il-proċess tal-qatla jew tal-qtil, jistgħu jwasslu għall-mewt waqt li jiġi evitat l-uġigh u jitnaqqas l-istress jew it-tbatija għall-annimali. Metodi oħra ta' sturdament jistgħu ma jwasslux għall-qtil u l-annimali jistgħu jerġghu jirkupraw jew jirkupraw is-sensibbiltà matul proċeduri sussegwenti li jġieghluhom isofru l-uġigh. Għalhekk, dawn il-metodi għandhom jiġu kkompletati minn metodi tekniċi oħra li jwasslu għal mewt ċert qabel ma l-annimali jerġghu jirkupraw. Għaldaqstant, hu essenzjali li jiġi speċifikat liema metodi ta' sturdament huma mehtieġa li jiġu kkompletati minn metodu ta' qtil.
- (25) Il-kondizzjonijiet li fihom l-annimali jiġu storduti u r-riżultati ta' dan l-isturdament ivarjaw fil-prattika minhabba ħafna fatturi. Għalhekk għandha ssir valutazzjoni regolari tal-eżitu tal-isturdament. Għal dak il-ghan, l-operaturi tan-negozju għandhom jistabbilixxu kampjun rappreżentattiv għall-kontroll tal-effikaċja tal-prattiki ta' sturdament tagħhom, waqt li jittiehed kont tal-omoġeneità tal-grupp tal-annimali, u fatturi kritiċi oħrajn, bħat-tagħmir użat u l-persunal involut.
- (26) Jista' jiġi ppruvat li ċerti protokolli dwar l-isturdament ikunu affidabbli biżżejjed biex, fiċ-ċirkostanzi kollha, joqtl l-annimali irriversibbilment jekk jiġu applikati parametri prinċipali speċifiċi. F'każijiet bħal dawn, il-htieġa għal kontrolli għall-isturdamenti jidhru li mhumix mehtieġa u li huma sproporzjonati. Għalhekk jixraq li tingħata l-possibbiltà li jingħataw derogi mill-obbligi rigward il-verifika dwar l-isturdamenti meta jkun hemm biżżejjed evidenza xjentifika li protokoll partikolari ta' sturdament jipprovi mewt irriversibbli lill-annimali kollha skont ċerti kondizzjonijiet kummerċjali.
- (27) It-trattament xieraq tal-annimali huwa influwenzat ħafna mill-immanigġar ta' kuljum tal-operazzjonijiet, u jistgħu jinkisbu riżultati affidabbli biss jekk l-operaturi tan-negozju jiżviluppaw strumenti ta' monitoraġġ sabiex jevalwaw l-effetti tagħhom. Għandhom għalhekk jiġu żviluppati proċeduri operattivi standard fl-istadji kollha taċ-ċiklu tal-produzzjoni u dawn għandhom ikunu bbażati fuq ir-riskju. Għandhom jinkludu objettivi ċari, persuni responsabbli, modus operandi, kriterji li jistgħu jitkejlu, kif ukoll proċeduri ta' monitoraġġ u ta' reġistrazzjoni. Il-parametri prinċipali stabbiliti għal kull metodu ta' sturdament għandhom ikunu speċifikati f'mod li jiżguraw l-isturdament adatt tal-annimali kollha mibgħuta għall-proċess.
- (28) Persunal imharreġ sew u tas-sengħa itejjeb il-kondizzjonijiet li fihom jiġu trattati l-annimali. Il-kompetenza fir-rigward tat-trattament xieraq tal-annimali timplika konozzenza tal-mudelli bażiċi ta' mġiba u tar-rekwiżiti tal-ispeċi konċernati kif ukoll sinjali ta' jekk annimal huwiex f'sensih u tas-sensibbiltà tiegħu. Tinkludi wkoll kompetenza teknika fir-rigward tat-tagħmir għall-isturdament użat. Il-persunal li jwettaq ċerti operazzjonijiet tal-qatla u l-persuni li jissorveljaw il-qtil staġjonali ta' annimali tal-pil għandhom għalhekk ikunu mehtieġa jkollhom ċertifikat ta' kompetenza rilevanti fir-rigward tal-operazzjonijiet li jwettqu. Madankollu, il-htieġa ta' ċertifikat ta' kompetenza għal persunal iehor li joqtol l-annimali tkun sproporzjonata għall-ghanijiet segwiti.
- (29) Persunal b'diversi snin ta' esperjenza jista' jkun preżunt li għandu ċertu livell ta' kompetenza. Għandha għalhekk tiġi prevista f'dan ir-Regolament dispożizzjoni transitorja fir-rigward tar-rekwiżiti taċ-ċertifikat ta' kompetenza fir-rigward ta' dan il-persunal.
- (30) It-tagħmir għall-isturdament huwa żviluppat u ddisinjat sabiex ikun effiċjenti f'kuntest speċifiku. Il-manifatturi għandhom għalhekk jipprovd u struzzjonijiet dettaljati lill-utenti dwar il-kondizzjonijiet li skonthom għandu jintuża u jinżamm it-tagħmir sabiex jiġi żgurat l-aħjar trattament għall-annimali.
- (31) Sabiex tiġi żgurata l-effiċjenza, it-tagħmir għall-isturdament u għat-trażzin għandu jinżamm tajjeb. L-apparat li jintuża b'mod intensiv jista' jkun jehtieg is-sostituzzjoni ta' ċerti partijiet u anke t-tagħmir użat okkażjonalment jista' jonqos fl-effiċjenza minhabba l-korrużjoni jew minhabba fatturi ambjentali oħrajn. Bl-istess mod, xi apparat ikun jehtieg li jiġi kkalibrat b'mod preċiż. L-operaturi tan-negozju jew kwalunkwe persuna involuta fil-qtil tal-annimali għandhom għalhekk jimplimentaw proċeduri ta' manutenzjoni għal dak it-tagħmir.
- (32) It-trażzin tal-annimali hu mehtieg għas-sikurezza tal-operaturi u l-applikazzjoni adatta ta' ċerti metodi tekniċi ta' sturdament. Madankollu, it-trażzin x'aktarx li johloq stress żejjed lill-annimali u għandu għalhekk jiġi applikat għall-iqsar perijodu ta' żmien possibbli.

- (33) L-annimali jistghu jbatu meta l-proċeduri għall-isturdament ma jirnexxux. Dan ir-Regolament għandu għalhekk jipprovi sabiex ikun disponibbli apparat għall-isturdament ta' riżerva adatt biex jitnaqqas l-uġiġh, stress żejjed jew it-tbatija għall-annimali.
- (34) L-iskala tal-qatla tat-tjur, fniek u liebri għall-forniment dirett ta' kwantitajiet żgħar ta' laham lill-konsumatur aħhari jew lill-istabbilimenti lokali tal-bejgħ bl-imnut li jforu dan il-laħam bħala laham frisk lill-konsumatur aħhari direttament, tvarja minn Stat Membru għal iehor minhabba r-regoli nazzjonali li jirregolaw din l-attività skont l-Artikolu 1(3)(d) u 4 tar-Regolament (KE) Nru 853/2004. Madankollu, hu importanti li jkun żgurat li ċerti rekwiżiti minimi tat-trattament xieraq tal-annimali japplikaw ukoll għal daww l-attivitàjiet.
- (35) Fir-rigward tal-qatla ta' ċerti kategoriji ta' annimali li mhumieħ tjur, fniek u liebri għal konsum domestiku privat, diġà jeżistu ċerti rekwiżiti Komunitarji minimi bħall-isturdament minn qabel kif ukoll regoli nazzjonali. Madankollu, huwa xieraq li jkun żgurat li jiġu stabbiliti ċerti regoli minimi dwar it-trattament xieraq tal-annimali f'dan ir-Regolament ukoll.
- (36) Ir-Regolament (KE) Nru 854/2004 jipprevedi lista ta' stabbilimenti li minnhom huma permessi l-importazzjonijiet fil-Komunità ta' prodotti speċifiċi li gejjin mill-annimali. Ir-rekwiżiti ġenerali u r-rekwiżiti addizzjonali applikabbli għal biċċeriji stabbiliti f'dan ir-Regolament għandhom jiġu kkunsidrati għall-għanijiet ta' dik il-lista.
- (37) Il-Komunità tfittex li tippromwovi standards għoljin ta' trattament xieraq f'popolazzjonijiet ta' annimali fid-dinja kollha, b'mod partikolari fir-rigward tal-kummerċ. Hi tappoġġa standards u rakkomandazzjonijiet speċifiċi dwar it-trattament xieraq tal-annimali tal-OIE, anke fil-qatla tal-annimali. Dawn l-istandards u r-rakkomandazzjonijiet għandhom jiġu kkunsidrati meta tkun trid tiġi stabbilita l-ekwivalenza mar-rekwiżiti Komunitarji skont dan ir-Regolament għall-fini tal-importazzjonijiet.
- (38) Il-gwidi ta' prattika tajba mfassla minn organizzazzjonijiet ta' operaturi huma strumenti importanti sabiex jgħinu lill-operaturi tan-negozju biex jikkonformaw ma' ċerti rekwiżiti stabbiliti f'dan ir-Regolament, pereżempju bħall-iżvilupp u l-implimentazzjoni ta' proċeduri operattivi standard.
- (39) Il-biċċeriji u t-tagħmir użat fihom huma ddisinjati għal kategoriji partikolari ta' annimali u ta' kapaciťajiet. Meta daww il-kapaciťajiet jinqabzu jew meta t-tagħmir jintuza għal skopijiet li ma kienx imfassal għalihom, ikun hemm impatt negattiv fuq it-trattament xieraq tal-annimali.
- Informazzjoni dwar dawn l-aspetti għandha għalhekk tiġi kkomunikata lill-awtoritajiet kompetenti u għandha tagħmel parti mill-proċedura ta' approvazzjoni għall-biċċeriji.
- (40) Biċċeriji mobbli jnaqqsu l-htieġa biex l-annimali jiġu trasportati għal distanzi twal u għalhekk jistghu jikkontribwixxu fil-harsien tat-trattament xieraq tal-annimali. Madankollu, ir-restrizzjonijiet tekniċi għal biċċeriji mobbli huma differenti minn daww għal biċċeriji fissi u konsewwentement jista' jkun meħtieġ li r-regoli tekniċi jiġu adattati. Għalhekk, dan ir-Regolament għandu jipprevedi l-possibilita' li jiġu stabbiliti derogi li jeżentaw lill-biċċeriji mobbli mir-rekwiżiti dwar it-tqassim, il-kostruzzjoni u t-tagħmir tal-biċċeriji. Sakemm dawn id-derogi jiġu adottati, hu adatt li l-Istati Membri jithallew jistabbilixxu jew iżommu r-regoli nazzjonali rigward il-biċċeriji mobbli.
- (41) Regularment qed isir progress xjentifiku u tekniku fir-rigward tal-kostruzzjoni, it-tqassim u t-tagħmir tal-biċċeriji. Huwa għalhekk importanti li l-Kummissjoni tkun awtorizzata sabiex temenda r-rekwiżiti applikabbli għall-kostruzzjoni, it-tqassim u t-tagħmir tal-biċċeriji waqt li jinżamm livell uniformi u għoli ta' protezzjoni għall-annimali.
- (42) Il-linji gwida Komunitarji huma utli biex jagħtu informazzjoni speċifika dwar il-kostruzzjoni, it-tqassim u t-tagħmir tal-biċċeriji lill-operaturi tan-negozju u lill-awtoritajiet kompetenti sabiex jiġi żgurat livell għoli ta' protezzjoni għall-annimali, waqt li jinżammu l-istess kondizzjonijiet għall-operaturi tan-negozju. Għalhekk jeħtieġ li l-Kummissjoni tkun awtorizzata sabiex tadotta tali linji gwida.
- (43) Il-qatla mingħajr l-isturdament jeħtieġ qatgħa preċiża tal-gerżuma b'sikkina taqta' sabiex titnaqqas it-tbatija. Barra minn hekk, l-annimali li ma jkunux imrażżna mekkaniċament wara li ssir il-qatgħa x'aktarx li jbatu proċess itwal ta' fsada u, li b'hekk, itwal għalxejn is-sofferenza tagħhom. L-annimali tal-ispeċi bovina, ovina u kaprina huma l-ispeċi l-aktar komuni maqtula b'din il-proċedura. Għalhekk, ir-ruminanti maqtula mingħajr ma jiġu storduti għandhom jitrażżnu individwalment u mekkaniċament.
- (44) Regularment qed isir progress xjentifiku u tekniku fir-rigward tal-immaniġġar u t-trażżin tal-annimali fil-biċċeriji. Huwa għalhekk importanti li l-Kummissjoni tkun awtorizzata sabiex temenda r-rekwiżiti applikabbli għall-immaniġġar u t-trażżin tal-annimali qabel il-qatla waqt li jinżamm livell uniformi u għoli ta' protezzjoni għall-annimali.

- (45) Il-linji gwida Komunitarji huma utli sabiex l-operaturi tan-negozju u l-awtoritajiet kompetenti jiġu pprovduti b'informazzjoni speċifika dwar l-immaniġġar u t-trażżin tal-annimali qabel il-qatla sabiex jiġi żgurat livell għoli ta' protezzjoni għall-annimali, waqt li jinżamm ambjent ekwu għall-operaturi tan-negozju. Għalhekk jehtieg li l-Kummissjoni tkun awtorizzata sabiex tadotta tali linji gwida.
- (46) L-esperjenza li nksibet f'xi Stati Membri wriet li l-hatra ta' persuna kwalifikata speċifikament bħala uffiċjal għat-trattament xieraq tal-annimali sabiex tikkoordina u ssegwi l-implimentazzjoni tal-proċeduri operattivi għat-trattament xieraq tal-annimali fil-biċċeriji pprovdiet benefiċċji pożittivi għat-trattament xieraq. Din il-miżura għandha għalhekk tiġi applikata fil-Komunità kollha. L-uffiċjal għat-trattament xieraq tal-annimali għandu jkollu awtorità u kompetenza teknika suffiċjenti sabiex ikun ta' gwida rilevanti għall-persunal li jkun involut direttament fil-qatla tal-annimali fuq il-linja.
- (47) Biċċeriji żgħar involuti l-aktar fil-bejgħ dirett tal-ikel lill-konsumatur aħhari ma jehtigux sistema kumplessa ta' ġestjoni sabiex jimplimentaw il-prinċipji ġenerali ta' dan ir-Regolament. Ir-rekwiżit li jkun hemm uffiċjal għat-trattament xieraq tal-annimali għalhekk ikun sproporzjonat mal-oġġettivi segwiti f'dawk il-każijiet u dan ir-Regolament għandu jipprovidi deroga minn dak ir-rekwiżit għal tali biċċeriji.
- (48) Id-depopolazzjoni spiss tinvolvi l-ġestjoni ta' krizijiet bi prioritajiet parallelli, bhas-saħħa tal-annimali, is-saħħa pubblika, l-ambjent jew it-trattament xieraq tal-annimali. Filwaqt li huwa importanti li jkun hemm konformità mar-regoli dwar it-trattament xieraq tal-annimali fl-istadji kollha fil-proċess tad-depopolazzjoni, jista' jiġri li f'ċirkostanzi eċċezzjonali, il-konformità ma' daww ir-regoli tista' tpoġġi s-saħħa tal-bniedem friskju jew tista' tnaqqas b'mod sinifikanti l-proċess tal-eradikazzjoni tal-marda, u għalhekk tesponi lil attar annimali għall-mard u l-mewt.
- (49) Għalhekk, l-awtoritajiet kompetenti għandhom ikollhom il-permess jidderogaw minn ċerti dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament fuq il-bażi ta' każ b'każ fejn is-sitwazzjoni tas-saħħa tal-annimali tehtieg il-qtil b'emergenza tal-annimali u/jew meta ma jkun hemm l-ebda alternattiva adatta disponibbli sabiex jingħatalhom l-aqwa trattament. Madankollu, tali deroga ma għandhomx ikunu sostitut għal ippjanar adatt. Għal dan il-ghan, il-livell tal-ippjanar għandu jidderogaw u t-trattament xieraq tal-annimali għandu jkun integrat tajjeb fil-pjanijiet ta' kontinġenza għall-mard li jittiehed.
- (50) Għall-finijiet tal-proċeduri ta' notifikazzjoni ta' mard tal-annimali, l-informazzjoni dwar l-inċidenza ta' mard skont id-Direttiva 82/894/KEE tal-21 ta' Diċembru 1982 dwar in-notifikazzjoni ta' mard tal-annimali fil-Komunità⁽¹⁾ tiġi nnotifikata permezz tas-Sistema ta' Notifikazzjoni ta' Mard tal-Annimali (ADNS). Fil-preżent, l-ADNS ma tippovdix informazzjoni speċifika dwar it-trattament xieraq tal-annimali iżda fil-futur din tista' tiġi żviluppata għal dan il-ghan. Konsegwentement, għandha tkun prevista deroga mill-obbligu ta' rappurtar dwar it-trattament xieraq tal-annimali fil-każ ta' depopolazzjoni sabiex ikun previst l-iżvilupp ulterjuri tal-ADNS.
- (51) It-tagħmir modern għall-isturdament u għat-trażżin qiegħed isir dejjem iżjed kumpless u sofistikatu, u jehtieg kompetenza u analiżi speċifika. L-Istati Membri għandhom għalhekk jiżguraw li jsir disponibbli biżżejjed appoġġ xjentifiku lill-awtorità kompetenti, li għalih l-uffiċjali jkunu jistgħu jirrifera meta t-tagħmir jew il-metodi għall-isturdament tal-annimali jkunu jehtieġu li jiġu evalwati.
- (52) L-effiċjenza ta' kull metodu ta' sturdament hija bbażata fuq il-kontroll ta' parametri ewlenin u tal-evalwazzjoni regolari tagħhom. L-iżvilupp ta' gwidi għal prattika tajba dwar proċeduri operattivi u ta' monitoraġġ għall-użu meta l-qtil tal-annimali huwa importanti għall-provvista ta' gwida adatta dwar it-trattament xieraq tal-annimali għall-operaturi tan-negozju. L-evalwazzjoni ta' tali gwidi tehtieg konossenza xjentifika, esperjenza prattika u kompromess bejn il-partijiet interessati. Għalhekk, dan il-kompitu għandu jitwettaq minn ċentru jew netwerk ta' referenza f'kull Stat Membru f'kooperazzjoni mal-partijiet interessati rilevanti.
- (53) Il-kunsinna ta' ċertifikati ta' kompetenza għandha għalhekk tiġi pprovduta b'mod uniformi. Il-korpi u l-entitajiet li jgħorġu ċ-ċertifikati ta' kompetenza għandhom għalhekk ikunu akkreditati skont standards konsistenti li għandhom jiġu vvalutati xjentifikament. Għalhekk, l-entità li tippovdi l-appoġġ xjentifiku skont l-Artikolu 20 għandu jipprovidi, fejn mehtieg, l-opinjoni tagħha dwar il-kapaċità u l-adegwatezza tal-korpi jew l-entitajiet li jgħorġu ċ-ċertifikati ta' kompetenza.
- (54) Ir-Regolament (KE) Nru 882/2004 jipprevedi ċertu azzjoni li għandha tittiehed mill-awtorità kompetenti f'każ ta' nuqqas ta' konformità, b'mod partikolari fir-rigward tar-regoli tat-trattament xieraq. Għaldaqstant, huwa mehtieg li jsir provvediment għal dik l-azzjoni addizzjonali li tkun speċifika għal dan ir-Regolament.
- (55) Ir-Regolament (KE) Nru 178/2002 jipprevedi li l-EFSA għandha tippromwovi n-netwerking ta' organizzazzjonijiet li joperaw fil-qasam fi hdan il-missjonijiet tal-Awtorità sabiex jiġu ffaċilitati l-kooperazzjoni xjentifika, l-iskambju tal-informazzjoni, l-iżvilupp u l-implimentazzjoni ta' proġetti konġunti, kif ukoll l-iskambju ta' kompetenza u tal-aħjar prattika fil-qasam tal-liġi tal-ikel.

(1) ĠU L 378, 31.12.1982, p. 58.

(56) Il-kunsinna ta' ċertifikati ta' kompetenza u ta' korsijiet ta' tahrig għandhom jiġu pprovduti b'mod uniformi. Dan ir-Regolament għandu għalhekk jistabbilixxi l-obbligi tal-Istati Membri f'dan ir-rigward, kif ukoll il-modalitajiet li skonthom għandhom jingħataw, jiġu sospiżi jew irtirati ċ-ċertifikati ta' kompetenza.

(57) L-ċittadini Ewropej jistennu li jiġi rispettat minimu ta' regoli dwar it-trattament xieraq waqt il-qatla tal-annimali. F'ċerti oqsma, l-attitudnijiet lejn l-annimali jiddependu wkoll fuq il-perċezzjonijiet nazzjonali u fxi Stati Membri hemm domanda li jinżammu jew li jiġu adottati regoli aktar estensivi dwar it-trattament xieraq tal-annimali minn dawk miftiehma fil-livell Komunitarju. Fl-interess tal-annimali u sakemm dan ma jaffettwax l-funzjonament tas-suq intern, hu adatt li l-Istati Membri jingħataw ċerta flessibbiltà biex iżommu jew, f'ċerti oqsma speċifiċi, jadottaw regoli nazzjonali aktar estensivi.

Huwa importanti li jiġi żgurat li tali regoli nazzjonali ma jintużawx mill-Istati Membri b'mod li jippreġudikaw il-funzjonament korrett tas-suq intern.

(58) F'ċerti oqsma taht l-ambitu ta' dan ir-Regolament, il-Kunsill jehtieg aktar informazzjoni xjentifika, soċjali u ekonomika qabel ma jistabbilixxi regoli dettaljati b'mod partikolari fil-każ ta' ħut imrobbi fil-farms u dwar it-trażżin tal-ifrat permezz ta' inverżjoni. Konsegwentement, hu mehtieg li l-Kummissjoni ttiprovdi din l-informazzjoni lill-Kunsill qabel ma tippromponi kwalunkwe emenda f'dawk l-oqsma tar-Regolament.

(59) It-tqassim, il-konstruzzjoni u t-tagħmir tal-biċċeriji jehtiegu ppjanar u investiment fit-tul. Għaldaqstant, dan ir-Regolament għandu jipprovdi għal perijodu transitorju adatt li għandu jiehwa kont taż-żmien mehtieg li jippermetti lill-industrija tadatta għar-reqwiżiti korrispondenti stabbiliti f'dan ir-Regolament. Matul dan il-perijodu, ir-reqwiżiti tad-Direttiva 93/119/KE li huma applikabbli għat-tqassim, il-konstruzzjoni u t-tagħmir tal-biċċeriji għandhom ikompli japplikaw.

(60) L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu r-regoli dwar il-pieni applikabbli għall-ksur tad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament u sabiex jiżguraw li jiġu implimentati. Dawk il-pieni għandhom ikunu effettivi, proporzjonati u dissważivi.

(61) Ladarba l-għan ta' dan ir-Regolament, jiġifieri li jiġi żgurat approċċ armonizzat fir-rigward ta' standards ta' tratta-

ment xieraq tal-annimali waqt il-qatla, ma jistax jinkiseb suffiċjentement mill-Istati Membri u, minhabba l-iskala u l-effetti ta' dan ir-Regolament, jista' għaldaqstant jinkiseb ahjar fil-livell Komunitarju, il-Komunità tista' tadotta miżuri, skont il-prinċipju ta' sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat. Konformement mal-prinċipju tal-proporzjonalità kif stabbilit f'dak l-Artikolu, huwa mehtieg u kunsiljabbli għall-kisba ta' dak l-għan li jiġu stabbiliti regoli speċifiċi għall-qtil tal-annimali għall-produzzjoni tal-ikel, suf, gilda, pil jew prodotti oħra u għal operazzjonijiet relatati. Dan ir-Regolament ma jmurx lil hinn minn dak li hu mehtieg sabiex jintlaħaq dak l-għan.

(62) Il-miżuri mehtieġa għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament għandhom jiġu adottati konformement mad-Deċiżjoni tal-Kunsill 1999/468/KE tat-28 ta' Gunju 1999 li ttiprovdi l-proċeduri għall-eżerċizzju tas-setgħat ta' implimentazzjoni konferiti lill-Kummissjoni ⁽¹⁾,

ADOPTA DAN IR-REGOLAMENT:

KAPITOLU I

SUĖĖETT, KAMP TA' APPLIKAZZJONI U DEFINIZZJONIJET

Artikolu 1

SuĖĖett u kamp ta' applikazzjoni

1. Dan ir-Regolament jistabbilixxi regoli għall-qtil ta' annimali mrobbija jew miżmuma għall-produzzjoni tal-ikel, suf, gilda, pil jew prodotti oħra kif ukoll għall-qtil ta' annimali għall-fini tad-depopolazzjoni u għal operazzjonijiet relatati.

Madanakollu, rigward il-ħut, għandhom japplikaw biss ir-reqwiżiti stabbiliti fl-Artikolu 3(1).

2. Il-Kapitolu II, minbarra l-Artikolu 3(1) u (2) tiegħu, il-Kapitolu III u l-Kapitolu IV minbarra l-Artikolu 19 tiegħu, ma għandhomx japplikaw f'każ ta' qtil minhabba emerġenza barra minn biċċerija jew meta l-konformità ma' dawk id-dispożizzjonijiet tirriżulta f'riskju immedjat u serju għas-saħħa jew is-sikurezza tal-bniedem.

3. Dan ir-Regolament ma għandux japplika:

(a) meta l-annimali jinqatlu:

(i) waqt esperimenti xjentifiċi mwettqa taht is-superviżjoni ta' awtorità kompetenti;

⁽¹⁾ ĠU L 184, 17.7.1999, p. 23.

- (ii) waqt il-kaċċa jew attivitajiet tas-sajd rikreattiv;
- (iii) waqt avvenimenti kulturali jew sportivi;
- (b) tjur, fniek u liebri maqtula barra minn biċċerija mis-sid tagħhom għall-konsum domestiku privat tiegħu.

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-għanijiet ta' dan ir-Regolament, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (a) "qtil" tfisser kwalunkwe proċess ikkaġunat intenzjonalment li jikkawża l-mewt ta' annimal;
- (b) "operazzjonijiet relatati" tfisser operazzjonijiet bħal immanigġar, żamma, trazzin, sturdament u fsada tal-annimali li jsejnhu fil-kuntest u fil-post fejn dawn ikunu sejrin jinqatlu;
- (c) "annimal" tfisser kwalunkwe annimal vertebrat, għajr rettili u anfibi;
- (d) "qtil minhabba emerġenza" tfisser il-qtil ta' annimali li huma feruti jew li għandhom marda assoċjata ma' uġiġh u sofferenza kbira u meta ma hemm l-ebda possibbiltà Prattika ohra sabiex jittaffa dan l-uġiġh jew sofferenza;
- (e) "żamma" tfisser iż-żamma ta' annimali fi stalel, maqjel, żoni jew għelieqi mġhottija assoċjati ma' jew li huma parti mill-operazzjonijiet ta' biċċeriji;
- (f) "sturdament" tfisser kwalunkwe proċess ikkaġunat intenzjonalment li jikkawża t-telf tas-sens u s-sensibbiltà mingħajr uġiġh, inkluż kwalunkwe proċess li jirriżulta f'mewta istantanja;
- (g) "rit reliġjuż" tfisser serje ta' atti relatati mal-qatla ta' annimali u preskritti minn reliġjon;
- (h) "avvenimenti kulturali jew sportivi" tfisser avvenimenti li huma essenzjalment u b'mod predominanti relatati ma' tradizzjonijiet kulturali jew attivitajiet sportivi li ilhom stabbiliti, inkluż it-tlielaq jew forom ohra ta' kompetizzjoni, fejn ma hemm l-ebda produzzjoni ta' laħam jew prodotti ta' annimali ohra jew fejn dik il-produzzjoni hija marginali meta mqabbla mal-avveniment u mhijiex ekonomikament sinifikanti;
- (i) "proċeduri operattivi standard" tfisser sett ta' struzzjonijiet bil-miktub immirati lejn il-kisba ta' uniformità tal-pres-tazzjoni ta' funzjoni jew standard speċifiku;
- (j) "qatla" tfisser il-qtil ta' annimali maħsub għall-konsum tal-bniedem;
- (k) "biċċerija" tfisser kwalunkwe stabbiliment użat għall-qatla ta' annimali tal-art li jaqa' taħt il-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 853/2004;
- (l) "operatur tan-negozju" tfisser kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika li jkollha taħt il-kontroll tagħha intrapriża li twettaq il-qtil ta' annimali jew kwalunkwe operazzjoni relatata li taqa' taħt il-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament;
- (m) "annimali tal-pil" tfisser annimali tal-ispeċi tal-mammiferi mrobbija primarjament għall-produzzjoni tal-pil tagħhom bħall-minks, polecats, volpijiet, rakkuni, kasturi tal-ghadajjar u ċinċilla;
- (n) "depopolazzjoni" tfisser il-proċess tal-qtil tal-annimali minhabba raġunijiet ta' saħħa pubblika, saħħa tal-annimali, trattament xieraq tal-annimali jew għal raġunijiet ambjentali taħt is-superviżjoni tal-awtorità kompetenti;
- (o) "tjur" tfisser tjur imrobbija, inklużi tjur li mhumiekkun-sidrati bħala tjur domestiċi iżda li huma mrobbija bħala annimali domestiċi, bl-eċċezzjoni tal-ghasafar li ma jtirux;
- (p) "trazzin" tfisser l-applikazzjoni lil xi annimal ta' kwalunkwe proċedura maħsuba biex trazzan il-movimenti tiegħu waqt li tiffrankalu uġiġh, biża' jew aġitazzjoni li jistgħu jiġu evitati sabiex tiffacilita l-isturdament u l-qtil effettiv;
- (q) "awtorità kompetenti" tfisser l-awtorità ċentrali ta' Stat Membru kompetenti biex tiżgura l-konformità mar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament jew kwalunkwe awtorità ohra li lilha tkun giet iddelegata din il-kompetenza mill-awtorità ċentrali;
- (r) "enervazzjoni (pithing)" tfisser tiċrit tat-tessut nervuż ċentrali u tas-sinġla permezz ta' strument forma ta' virga mtawla mdahħal fil-hofra tal-kranju.

KAPITOLU II

REKWIŻITI ĠENERALI

Artikolu 3

Rekwiżiti ġenerali għal qtil u operazzjonijiet relatati

1. Waqt il-qatla u operazzjonijiet relatati, l-annimali għandhom jiġu protetti minn kwalunkwe uġiġh, stress jew tbatija li jistgħu jiġu evitati.

2. Għall-ghanijiet tal-paragrafu 1, l-operaturi tan-negozju, b'mod partikolari, għandhom jiehdu l-miżuri mehtieġa sabiex jiżguraw li l-annimali:

(a) jiġu pprovduti b'kumdità fiżika u bi protezzjoni, b'mod partikolari billi jinżammu nodfa, f'kondizzjonijiet termali adegwati u li jkun evitat li jaqgħu jew jiżolqu;

(b) jiġu protetti minn korriment;

(c) jiġu mmaniġġati u miżmuma bil-konsiderazzjoni tal-imġiba normali tagħhom;

(d) ma jurux sinjali ta' uġiġh, biża' li jistgħu jiġu evitati jew juru imġiba ohra anormali;

(e) ma jghaddux minghajr għalf jew ilma għal tul ta' żmien;

(f) ma' jithallewx jinteraġġixxu ma' annimali ohra li jistgħu jkunu ta' hsara għall-protezzjoni tagħhom meta dan jista' jkun evitat.

3. Faċilitajiet użati għal qtil u operazzjonijiet relatati għandhom ikunu mfasslin, mibnija, miżmuma u mhaddma sabiex jiżguraw konformità mal-obbligi stabbiliti fil-paragrafi 1 u 2 taht il-kondizzjonijiet mistennija ta' attività tal-faċilità matul is-sena.

Artikolu 4

Metodi ta' sturdament

1. L-annimali għandhom jinqatlu biss wara sturdament konformement mal-metodi u r-rekwiżiti speċifiċi relatati mal-applikazzjoni ta' dawk il-metodi kif imniżżel fl-Anness I. It-telf tas-sensi u s-sensibbiltà għandhom jinżammu sal-mewt tal-annimal.

Il-metodi msemmija fl-Anness I li ma jirriżultawx f'mewta istantanja (minn hawn 'il quddiem imsejha "sturdament sempliċi") għandhom ikunu segwiti kemm jista' jkun malajr possibbli bi

proċedura li tiżgura l-mewt bħall-fsada, l-enervazzjoni (pithing), l-elettrokuzzjoni jew l-espożizzjoni mtawla għal anossija.

2. L-Anness I jista' jiġi emendat biex jiehu kont tal-progress xjentifiku u tekniku abbażi ta' opinjoni tal-EFSA u konformement mal-proċedura msemmija fl-Artikolu 25(2).

Kwalunkwe emenda simili għandha tiżgura livell ta' trattament xieraq tal-annimali mill-inqas ekwivalenti għal dak żgurat mill-metodi eżistenti.

3. Jistgħu jiġu adottati linji gwida Komunitarji rigward il-metodi stabbiliti fl-Anness I konformement mal-proċedura msemmija fl-Artikolu 25(2).

4. Fil-każ ta' annimali suġġetti għal metodi partikolari ta' qatla mehtieġa minn ċerti riti reliġjużi, ir-rekwiżiti tal-ewwel paragrafu m'għandhomx jiġu applikati bil-kondizzjoni li l-qatla issir f'biċċerija.

Artikolu 5

Kontrolli ta' miżuri ta' sturdament

1. L-operaturi tan-negozju għandhom jiżguraw li l-persuni responsabbli għall-isturdament jew persunal nominat iehor iwettqu kontrolli regolari sabiex jiżguraw li l-annimali ma jipprezentawx sinjali ta' kuxjenza jew ta' sensibbiltà fil-perijodu bejn it-tmiem tal-proċess ta' sturdament u l-mewt.

Dawk il-kontrolli għandhom jitwettqu fuq kampjun ta' annimali rappreżentattiv biżżejjed u l-frekwenza tagħhom għandha tiġi stabbilita billi jittiehed kont tal-eżitu ta' kontrolli preċedenti u ta' kwalunkwe fattur li jista' jaffettwa l-effiċjenza tal-proċess ta' sturdament.

Meta l-eżitu tal-kontrolli jindika li annimal mhuwiex stordut b'mod adegwat, il-persuna inkarigata bl-isturdament għandha minnufih tiehu l-miżuri adegwati kif speċifikati fil-proċeduri operattivi standard imfasslin skont l-Artikolu 6(2).

2. Fejn, għall-finijiet tal-Artikolu 4(4), l-annimali jinqatlu minghajr sturdament minn qabel, il-persuni responsabbli għall-qatla għandhom iwettqu kontrolli sistematiki sabiex jiġi żgurat li l-annimali ma jipprezentaw l-ebda sinjal ta' kuxjenza jew sensibbiltà qabel ma jiġu rilaxxati mit-trażżin u ma jipprezentaw l-ebda sinjal ta' hajja qabel ma jiġu preparati jew jinstamtu.

3. Għall-finijiet tal-paragrafi 1 u 2, l-operaturi tan-negozju jistgħu jużaw proċeduri ta' kontroll kif deskritti fil-gwidi għal Prattika tajba msemmija fl-Artikolu 13.

4. Fejn ikun xieraq, sabiex jittiehed kont tal-livell gholi ta' affidabbiltà ta' ċerti metodi ta' sturdament u abbaži ta' opinjoni tal-EFSA, jistgħu jiġu adottati derogi mir-rekwiżiti stabbiliti fil-paragrafu 1 konformement mal-proċedura msemmija fl-Artikolu 25(2).

Artikolu 6

Proċeduri operattivi standard

1. L-operaturi tan-negozju għandhom jipplanaw il-qtil tal-annimali u operazzjonijiet relatati minn qabel u għandhom iwettquhom konformement mal-proċeduri operattivi standard.

2. L-operaturi tan-negozju għandhom ifasslu u jimplimentaw tali proċeduri operattivi standard sabiex jiżguraw li l-qtil u l-operazzjonijiet relatati jitwettqu konformement mal-Artikolu 3(1).

Fil-każ tal-isturdament, il-proċeduri operattivi standard għandhom:

- (a) jiehdut kont tar-rakkomandazzjonijiet tal-manifatturi;
 - (b) għal kull metodu ta' sturdament użat, jiddefinixxu, abbaži ta' evidenza xjentifika disponibbli, il-parametri ewlenin imniżżlin fil-Kapitolu I tal-Anness I biex tiġi żgurata l-effettività tagħhom fl-isturdament tal-annimali.
 - (c) jispeċifikaw il-miżuri li għandhom jittiehdu meta l-kontrolli msemmija fl-Artikolu 5 jindikaw li l-annimal ma kienx stordut b'mod adegwat jew, fil-każ ta' annimali maqtula konformement mal-Artikolu 4(4), li l-annimal ikun għadu jippreżenta sinjali ta' hajja.
3. Għall-finijiet tal-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu, l-operaturi tan-negozju jistgħu jużaw proċeduri operattivi standard kif deskritti fil-gwidi għal Prattika tajba msemmija fl-Artikolu 13.
4. L-operaturi tan-negozju għandhom jagħmlu l-proċeduri operattivi standard disponibbli għall-awtorità kompetenti għal kull meta dawn jitolbu.

Artikolu 7

Livell u ċertifikat ta' kompetenza

1. Il-qtil u operazzjonijiet relatati għandhom isiru biss minn persuni b'livell xieraq ta' kompetenza sabiex jagħmlu dan

minghajr ma jikkawżaw lill-annimali l-ebda uġigh, stress żejjed jew tbatija li jistgħu jiġu evitati.

2. L-operaturi tan-negozju għandhom jiżguraw li l-operazzjonijiet tal-qatla li ġejjin jitwettqu biss minn persuni li għandhom ċertifikat ta' kompetenza għal dawn l-operazzjonijiet, kif previst fl-Artikolu 21, li juri l-kapaċità tagħhom biex iwettquhom konformement mar-regoli stabbiliti f'dan ir-Regolament:

- (a) l-immaniġġar u l-kura tal-annimali qabel ma jitrazżnu;
- (b) it-trażżin tal-annimali għall-ghanijiet ta' sturdament jew qtil;
- (c) l-isturdament tal-annimali;
- (d) il-valutazzjoni tal-effettività tal-isturdament;
- (e) it-tixkil jew l-irfiġh ta' annimali hajjin;
- (f) il-fsada ta' annimali hajjin;
- (g) it-tbiċċir konformement mal-Artikolu 4(4).

3. Minghajr preġudizzju għall-obbligi stabbiliti fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, il-qtil tal-annimali tal-pil għandu jitwettaq fil-preżenza u taht is-superviżjoni diretta ta' persuna li għandha ċertifikat ta' kompetenza kif imsemmi fl-Artikolu 21 mahruġ għall-operazzjonijiet kollha mwettqa taht is-superviżjoni tiegħu. L-operaturi tan-negozju ta' rziezet għat-trobbija ta' annimali tal-pil għandhom jinnotifikaw lill-awtorità kompetenti minn qabel meta jridu jinqatlu xi annimali.

Artikolu 8

Istruzzjonijiet għall-użu ta' tagħmir għat-trażżin jew għall-isturdament

Il-prodotti kkummerċjalizzati jew irreklamati bhala tagħmir għat-trażżin jew għall-isturdament għandhom jinbiegħu biss meta jkunu akkumpanjati minn istruzzjonijiet adatti dwar l-użu tagħhom b'mod li jkunu żgurati l-ahjar kondizzjonijiet għat-trattament xieraq tal-annimali. Dawk l-istruzzjonijiet għandhom ikunu wkoll disponibbli pubblikament mill-manifatturi permezz tal-Internet.

Dawk l-istruzzjonijiet għandhom jispeċifikaw, b'mod partikolari:

- (a) l-ispeċi, kategoriji, kwantitajiet u/jew piżijiet ta' annimali li għalihom huwa mahsub l-użu tat-tagħmir;

- (b) il-parametri rakkomandati li jikkorrispondu għaċ-ċirkostanzi differenti ta' użu, inklużi l-parametri ewlenin imniżżla fil-Kapitolu 1 tal-Anness I;
- (c) għat-tagħmir tal-isturdament, metodu għall-monitoraġġ tal-effikaċja tat-tagħmir fir-rigward tal-konformità mar-regoli stabbiliti f'dan ir-Regolament;
- (d) ir-rakkomandazzjonijiet għall-manutenzjoni u, fejn meħtieġ, il-kalibrar tat-tagħmir ta' sturdament.

Artikolu 9

Użu ta' tagħmir għat-trażżin u l-isturdament

1. L-operaturi tan-negozju għandhom jiżguraw li t-tagħmir kollu wżat għat-trażżin jew l-isturdament tal-annimali jinżamm u jiġi vverifikat konformement mal-istruzzjonijiet tal-manifatturi minn persuni mharrġa speċifikament għal dak il-ghan.

L-operaturi tan-negozju għandhom ifasslu regjistru tal-manutenzjoni. Dawn ir-registri għandhom jinżammu mill-operaturi mill-inqas sena u għandhom ikunu disponibbli għall-awtorità kompetenti meta jintalbu.

2. L-operaturi tan-negozju għandhom jiżguraw li waqt l-operazzjonijiet ta' sturdament, fuq il-post ikun disponibbli immedjatament tagħmir ta' riżerva adatt u dan għandu jintuża fil-każ li t-tagħmir ta' sturdament użat inizzjalment ma jaħdimx. Il-metodu ta' riżerva jista' jkun differenti minn dak użat l-ewwel.

3. L-operaturi tan-negozju għandhom jiżguraw li l-annimali ma jitpoġġewx f'tagħmir għat-trażżin, inkluż it-trażżin tar-ras, sakemm il-persuna inkarigata bl-isturdament jew il-fsada tkun lesta sabiex tistordihom jew tafsadhom malajr kemm jista' jkun.

Artikolu 10

Konsum domestiku privat

Huma biss ir-rekwiżiti tal-Artikoli 3(1), 4(1) u 7(1) li għandhom japplikaw għall-qatla ta' annimali, li mhumiex tjur, fniek u liebri, u l-operazzjonijiet relatati li jsiru barra l-biċċerija mill-proprietarju tagħhom jew minn persuna taħt ir-responsabbiltà u superviżjoni tal-proprietarju għal konsum domestiku privat.

Madankollu, japplikaw ukoll ir-rekwiżiti stabbiliti fl-Artikolu 15(3) u fil-punti 1.8 sa 1.11, 3.1 u, safejn hemm referenza għall-isturdament sempliċi, il-punt 3.2 tal-Anness III għandu japplika għall-qatla ta' annimali li mhumiex tjur, fniek u liebri, hnieżer, nġaġ u mogħoż li jsir barra l-biċċerija mill-proprietarju tagħhom jew minn persuna taħt ir-responsabbiltà u superviżjoni tal-proprietarju għal konsum domestiku privat.

Artikolu 11

Forniment dirett ta' kwantitajiet żgħar ta' tjur, fniek u liebri

1. Huma biss ir-rekwiżiti tal-Artikoli 3(1), 4(1) u 7(1) li għandhom japplikaw għall-qatla ta' tjur, fniek u liebri fl-azjenda agrikola għall-fini tal-forniment dirett ta' kwantitajiet żgħar ta' laham mill-produttur lill-konsumatur aħhari jew lill-istabbilimenti lokali tal-bejgħ bl-imnut li jfornu dan il-laħam direttament bħala laham frisk lill-konsumatur aħhari, dment li n-numru tal-annimali maqtula fl-azjenda agrikola ma jaqbiż in-numru massimu ta' annimali li għandu jiġi stabbilit konformement mal-proċedura msemmija fl-Artikolu 25(2).

2. Ir-rekwiżiti stabbiliti fil-Kapitolu II u III ta' dan ir-Regolament għandhom japplikaw għall-qatla ta' dawn l-annimali meta n-numru tagħhom jaqbeż in-numru massimu msemmi fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu.

Artikolu 12

Importazzjonijiet minn pajjiżi terzi

Ir-rekwiżiti stabbiliti fil-Kapitolu II u III ta' dan ir-Regolament għandhom japplikaw għall-finijiet tal-Artikolu 12(2)(a) tar-Regolament (KE) Nru 854/2004.

Iċ-ċertifikat tas-saħħa li jakkumpanja l-laħam importat minn pajjiżi terzi għandhu jiġi supplimentat minn attestazzjoni li tiċċertifika li ġew sodisfatti r-rekwiżiti li tal-inqas huma ekwivalenti għal dawk stabbiliti fil-Kapitolu II u III ta' dan ir-Regolament.

Artikolu 13

Żvilupp u disseminazzjoni ta' gwidi għal prattika tajba

1. L-Istati Membri għandhom jinkoraġġixxu l-iżvilupp u d-disseminazzjoni ta' gwidi għal prattika tajba biex jiffaċilitaw l-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament.

2. Meta jifasslu dawn il-gwidi għal prattika tajba, huma għandhom ikunu żviluppati u disseminati minn organizzazzjonijiet jew operaturi tan-negozju:

- (a) f'konsultazzjoni mar-rappreżentanti tal-organizzazzjonijiet nongovernattivi, l-awtoritajiet kompetenti u partijiet interessati oħrajn;

- (b) b'kont meħud tal-opinjoni xjentifiċi kif imsemmija fl-Artikolu 20(1)(c).

3. L-awtorità kompetenti għandha tivvaluta l-gwidi għal Prattika tajba sabiex tiżgura li jkunu ġew żviluppati konformement mal-paragrafu 2 u li huma konsistenti mal-linji gwida Komunitarji eżistenti.

4. Meta l-organizzazzjonijiet tal-operaturi tan-negozju ma jipprezentawx gwidi għal Prattika tajba, l-awtorità kompetenti tista' tiżviluppa u tippubblika l-gwidi tagħha stess għal Prattika tajba.

5. L-Istati Membri għandhom jibgħatu lill-Kummissjoni l-gwidi kollha għal Prattika tajba vvalidati mill-awtorità kompetenti. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi u tmexxi sistema ta' registrazzjoni għal dawn il-gwidi u tpoġġiha għad-dispożizzjoni tal-Istati Membri.

KAPITOLU III

REKWIŻITI ADDIZZJONALI APPLIKABBLI GĦALL-BIĊĊERJI

Artikolu 14

Tqassim, kostruzzjoni u tagħmir tal-biċċerji

1. L-operaturi tan-negozju għandhom jiżguraw li t-tqassim u l-kostruzzjoni tal-biċċerji u t-tagħmir użat fihom għandhom jikkonformaw mar-regoli stabbiliti fl-Anness II.

2. Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, u għal kull biċċerja, meta mitluba, l-operaturi tan-negozju għandhom jipprezentaw lill-awtorità kompetenti msemija fl-Artikolu 4 tar-Regolament (KE) Nru 853/2004, tal-inqas dawn li ġejjin:

- (a) in-numru massimu ta' annimali kull siegħa għal kull linja tal-qatla;
- (b) il-kategoriji ta' annimali u l-piżijiet li għalihom jista' jintuża t-tagħmir disponibbli għat-trażzin jew għall-isturdament;
- (c) il-kapaċità massima għal kull post ta' żamma temporanja.

L-awtorità kompetenti għandha tivvaluta l-informazzjoni pprezentata mill-operatur konformement mal-ewwel subparagrafu meta tapprova l-biċċerja.

3. Dan li ġej jista' jiġi adottat konformement mal-proċedura msemija fl-Artikolu 25(2):

- (a) derogi mir-regoli stabbiliti fl-Anness II għal biċċerji mobbli;

(b) emendi mehtieġa għall-adattament tal-Anness II sabiex jittiehed kont tal-progress xjentifiku u tekniku.

Sakemm jiġu adottati d-derogi msemija fil-punt (a) tal-ewwel subparagrafu, l-Istati Membri jithallew jistabbilixxu jew iżommu r-regoli nazzjonali li japplikaw għall-biċċerji mobbli.

4. Il-linji gwida Komunitarji għall-implimentazzjoni tal-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu u l-Anness II jistgħu jiġu adottati konformement mal-proċedura msemija fl-Artikolu 25(2).

Artikolu 15

Operazzjonijiet ta' mmanigġar u trażzin fil-biċċerji

1. L-operaturi tan-negozju għandhom jiżguraw li jkun hemm konformità mar-regoli operattivi għall-biċċerji stabbiliti fl-Anness III.

2. L-operaturi tan-negozju għandhom jiżguraw li l-annimali kollha li jinqatlu konformement mal-Artikolu 4(4) mingħajr sturdament minn qabel ikunu mrażżna individwalment; ir-ruminanti għandhom jittrażznu mekkanikament.

Ma għandhomx jintużaw sistemi li jrażżnu lill-annimali bovini permezz tal-inversjoni jew kwalunkwe pożizzjoni mhux naturali minbarra fil-każ ta' annimali maqtula konformement mal-Artikolu 4(4) u bil-kondizzjoni li jkunu mghammra b'apparat li jrażżan kemm il-moviment laterali kif ukoll dak vertikali tar-ras tal-annimal li jista' jiġi aġġustat biex ikun adattat għad-daqs tal-annimal.

3. Il-metodi ta' trażzin li ġejjin għandhom ikunu projbiti:

- (a) id-dendil jew l-irfigħ ta' annimali f'sensihom;
- (b) it-trażzin mekkaniku jew l-irbit tar-riglejn jew tas-saqajn tal-annimali;
- (c) il-qtuġ tan-nerv li jgħaddi minn gos-sinsla, pereżempju bl-użu ta' puntilla jew stallett;
- (d) l-użu ta' kurrent elettriku sabiex jiġi immobilizzat l-annimal, li ma jistordihx jew ma joqtlux taht ċirkostanzi kkontrollati, b'mod partikolari, kwalunkwe applikazzjoni ta' kurrent elettriku li ma jasalx sal-moħħ.

Madanakollu, l-punti (a) u (b) ma għandhomx japplikaw għall-qajd użat għat-tjur.

4. Bil-ghan li jittiehed kont tal-progress xjentifiku u tekniku, inkluża opinjoni tal-EFSA, l-Anness III jista' jiġi emendat konformement mal-proċedura msemmija fl-Artikolu 25(2).

5. Il-linji gwida Komunitarji għall-implimentazzjoni tar-regoli stabbiliti fl-Anness III jistgħu jiġu adottati konformement mal-proċedura msemmija fl-Artikolu 25(2).

Artikolu 16

Monitoraġġ ta' proċeduri fil-biċċeriji

1. Għall-finijiet tal-Artikolu 5, l-operaturi tan-negozju għandhom jistabbilixxu u jimplimentaw proċeduri tal-monitoraġġ adatti fil-biċċeriji.

2. Il-proċeduri ta' monitoraġġ imsemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu għandhom jiddeskrivu l-mod kif għandhom jitwettqu l-kontrolli msemmija fl-Artikolu 5 u għandhom jinkludu tal-inqas dan li ġej:

(a) l-isem tal-persuni responsabbli għall-proċedura ta' monitoraġġ;

(b) l-indikaturi mfasslin sabiex jikxfu sinjali ta' telf mis-sensi u ta' koxjenza jew sensibbiltà fl-annimali; l-indikaturi mfasslin sabiex jikxfu n-nuqqas ta' sinjali ta' hanna fl-annimali maqgħula konformement mal-Artikolu 4(4);

(c) il-kriterji sabiex jiġi determinat jekk ir-riżultati murija mill-indikaturi msemmija fil-punt (b) humiex sodisfaċenti;

(d) iċ-ċirkostanzi u/jew il-hin meta l-monitoraġġ għandu jsehh;

(e) in-numru ta' annimali f'kull kampjun li għandhom jiġu kkontrollati matul il-monitoraġġ;

(f) il-proċeduri adatti sabiex ikun żgurat li fil-każ li l-kriterji msemmija fil-punt (c) ma jiġux sodisfatti, issir reviżjoni tal-operazzjoni tal-isturdament jew tal-qtil sabiex jiġu identifikati l-kawżi ta' kwalunkwe nuqqas u l-bidliet mehtieġa li għandhom isiru lil dawk l-operazzjonijiet.

3. L-operaturi tan-negozju għandhom jistabbilixxu proċedura ta' monitoraġġ speċifika għal kull linja tal-qatla.

4. Il-frekwenza tal-kontrolli tal-monitoraġġ għandhom jiehdu kont tal-fatturi tar-riskju prinċipali, bħall-bidliet rigward it-tipi jew id-daqs ta' annimali maqgħul jew il-mudelli ta' hidma tal-

persunal u għandhom jiġu stabbiliti sabiex jiżguraw riżultati b'livell għoli ta' fiduċja.

5. Għall-finijiet tal-paragrafi 1 sa 4 ta' dan l-Artikolu, l-operaturi tan-negozju jistgħu jużaw proċeduri ta' monitoraġġ kif deskritti fil-gwida għal prattika tajba msemmija fl-Artikolu 10 a).

6. Il-linji gwida Komunitarji rigward il-proċeduri ta' monitoraġġ fil-biċċeriji jistgħu jiġu adottati konformement mal-proċedura msemmija fl-Artikolu 25(2).

Artikolu 17

Uffiċjal għat-trattament xieraq tal-annimali

1. L-operaturi tan-negozju għandhom jahtru uffiċjal għat-trattament xieraq tal-annimali għal kull biċċerija biex jassistihom fl-iżgurar tal-konformità mar-regoli stabbiliti f'dan ir-Regolament.

2. L-uffiċjal għat-trattament xieraq tal-annimali għandu jirrapporta direttament lill-operatur tan-negozju u għandu jirrapporta direttament lilu/lilha dwar kwistjonijiet relatati mat-trattament xieraq tal-annimali. Hu għandu jkun f'pożizzjoni li jitolb li l-persunal tal-biċċerija jwettaq kwalunkwe azzjoni ta' rimedju li tkun mehtieġa sabiex tiġi żgurata l-konformità mar-regoli stabbiliti f'dan ir-Regolament.

3. Ir-responsabbiltajiet tal-uffiċjal għat-trattament xieraq tal-annimali għandhom jiġu stabbiliti fil-proċeduri operattivi standard tal-biċċeriji u jingiebu effettivament għall-attenzjoni tal-persunal konċernat.

4. L-uffiċjal għat-trattament xieraq tal-annimali għandu jkollu ċertifikat ta' kompetenza kif imsemmi fl-Artikolu 18, mahruġ għall-operazzjonijiet kollha li jsehhu fil-biċċeriji li għalihom huwa jew hija j/tkun responsabbli.

5. L-uffiċjal għat-trattament xieraq tal-annimali għandu jżomm rekord tal-azzjoni li ttiehdet biex jittejjeb it-trattament xieraq tal-annimali fil-biċċerija li fiha huwa/hija jwettaq/twettaq il-kompiti tiegħu/tagħha. Dan ir-rekord għandu jinżamm mill-inqas sena u għandu jkun disponibbli għall-awtorità kompetenti meta jintalab.

6. Il-paragrafi 1 sa 5 ma għandhomx japplikaw għal biċċeriji li joqgħu inqas minn 1 000 unità ta' bhejjem ta' mammiferi jew 150 000 għasfur jew fenek kull sena.

Għall-finijiet tal-ewwel subparagrafu, l-“unità ta’ bhejjem” tfisser unità ta’ kejl standard li tippermetti l-aggregazzjoni tad-diversi kategoriji ta’ bhejjem sabiex ikunu jistgħu jiġu pparagunati.

Fl-applikazzjoni tal-ewwel subparagrafu, l-Istati Membri għandhom jużaw ir-rati ta’ konverżjoni li ġejjin:

- (a) annimali bovini adulti fis-sens tar-Regolament tal-Kunsill (KE) 1234/2007 tat-22 ta’ Ottubru 2007 li jistabbilixxi organizzazzjoni komuni ta’ swieq agrikoli u dwar dispożizzjonijiet speċifiċi għal ċerti prodotti agrikoli (ir-Regolament Waħdieni dwar l-OKS) ⁽¹⁾ u ekwidi: 1 unità ta’ bhejjem;
- (b) annimali bovini ohra; 0,50 unità ta’ bhejjem;
- (c) ħnieżer b’piż meta ħajjin ta’ aktar minn 100 kg: 0,20 unità ta’ bhejjem;
- (d) ħnieżer ohra: 0,15 unità ta’ bhejjem;
- (e) nagħaġ u mogħoż: 0,10 unità ta’ bhejjem;
- (f) ħrief, gidjiet u hannus b’piż meta ħajjin ta’ inqas minn 15 kg: 0,05 unità ta’ bhejjem.

KAPITOLU IV

DEPOPOLAZZJONI U QTIL MINHABBA EMERĠENZA

Artikolu 18

Depopolazzjoni

1. L-awtorità kompetenti responsabbli għal operazzjoni ta’ depopolazzjoni għandhom jistabbilixxu pjan ta’ azzjoni sabiex jiżguraw il-konformità mar-regoli stabbiliti f’dan ir-Regolament, qabel il-bidu tal-operazzjoni.

B’mod partikolari, il-metodi ta’ sturdament u ta’ qtil ipplanati u l-proċeduri operattivi standard korrispondenti sabiex tiġi żgurata l-konformità mar-regoli stabbiliti f’dan ir-Regolament, għandhom jiġu inklużi fil-pjanijiet ta’ kontinġenza meħtieġa skont il-liġi Komunitarja dwar is-saħħa tal-annimali, abbażi tal-ipoteżi stabbilita fil-pjan ta’ kontinġenza dwar id-daqs u l-post ta’ fejn suppost faqqgħet il-marda.

2. L-awtorità kompetenti għandha:

- (a) tiżgura li tali operazzjonijiet jitwettqu konformement mal-pjan ta’ azzjoni msemmi fil-paragrafu 1;
- (b) tieħu kwalunkwe azzjoni adatta sabiex jiġi salvagwardat it-trattament xieraq tal-annimali fl-aħjar kondizzjonijiet disponibbli.

3. Għall-ghanijiet ta’ dan l-Artikolu u f’ċirkostanzi eċċezzjonali, l-awtorità kompetenti tista’ tagħti deroga minn waħda jew aktar mid-dispożizzjonijiet ta’ dan ir-Regolament meta tikkunsidra li huwa probabbli li l-konformità tkun ser taffettwa s-saħħa tal-bniedem jew tnaqqas b’mod sinifikanti l-proċess ta’ qerda ta’ marda.

4. Sat-30 ta’ Ġunju ta’ kull sena, l-awtorità kompetenti msemmija fil-paragrafu 1 għandha titrasmetti lill-Kummissjoni rapport dwar l-operazzjonijiet ta’ depopolazzjoni mwettqa matul is-sena preċedenti u tagħmlu disponibbli pubblikament permezz tal-Internet.

Fir-rigward ta’ kull operazzjoni ta’ depopolazzjoni, ir-rapport għandu jinkludi partikolarment:

- (a) ir-raġunijiet għad-depopolazzjoni;
- (b) in-numru u l-ispeċi tal-annimali maqtula;
- (c) il-metodi tal-isturdament u tal-qtil użati;
- (d) deskrizzjoni tad-diffikultajiet li ltaqgħu magħhom u, fejn ikun xieraq, is-soluzzjonijiet misjuba sabiex tittaffa jew titnaqqas it-tbatija tal-annimali kkonċernati;
- (e) kwalunkwe deroga mogħtija konformement mal-paragrafu 3.

5. Il-linji gwida Komunitarji għall-abbozzar u l-implimentazzjoni tal-pjanijiet ta’ azzjoni tad-depopolazzjoni jistgħu jiġu adottati konformement mal-proċedura msemmija fl-Artikolu 25(2).

6. Fejn ikun xieraq, sabiex jittiehed kont tal-informazzjoni miġbura mill-ADNS, tista’ tiġi adotta deroga mill-obbligu ta’ rappurtar stabbilit fil-paragrafu 4 ta’ dan l-Artikolu, konformement mal-proċedura msemmija fl-Artikolu 25(2).

⁽¹⁾ ĠU L 299, 16.11.2007, p. 1.

Artikolu 19

Qtil minhabba emerġenza

Fil-każ ta' qtil minhabba emerġenza, min iżomm l-annimali kkonċernati għandu jiehdu l-miżuri kollha mehtieġa sabiex joqtol l-annimal malajr kemm jista' jkun.

KAPITOLU V

AWTORITÀ KOMPETENTI

Artikolu 20

Appoġġ xjentifiku

1. Kull Stat Membru għandu jiżgura li hu disponibbli appoġġ xjentifiku indipendenti biżżejjed biex jassisti lill-awtoritajiet kompetenti, fuq talba tagħhom, billi jipprovdi:

- (a) kompetenza xjentifika u teknika relatata mal-approvazzjoni ta' biċċeriji kif imsemmi fl-Artikolu 11(2) u l-iżvilupp ta' metodi ġodda ta' sturdament;
- (b) opinjonijiet xjentifiċi dwar l-istruzzjonijiet ipprovduti mill-manifatturi dwar l-użu u l-manutenzjoni ta' tagħmir għat-trażżin u sturdament;
- (c) opinjonijiet xjentifiċi dwar gwidi ta' prattika tajba żviluppata fit-territorju tiegħu għall-finijiet ta' dan ir-Regolament;
- (d) rakkomandazzjonijiet għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, partikolarment fir-rigward ta' spezzjonijiet u verifiki;
- (e) opinjonijiet dwar il-kapaċità u l-adekwatezza ta' korpi u entitajiet separati sabiex jissodisfaw ir-rekwiżiti stabbiliti fl-Artikolu 21(2).

2. L-appoġġ xjentifiku jista' jiġi pprovdut permezz ta' netwerk, bil-kondizzjoni li l-kompiti kollha elenkati fil-paragrafu 1 li qegħdin jitwettqu fir-rigward tal-attivitajiet rilevanti kollha li jseħhu fl-Istati Membri kkonċernati.

Għal dan il-ghan, kull Stat Membru għandu jidentifika punt ta' kuntatt uniku u jagħmlu disponibbli għall-pubbliku permezz tal-Internet. Dan il-punt ta' kuntatt għandu jkun responsabbli għall-iskambju ta' informazzjoni teknika u xjentifika u l-aħjar prattika fir-rigward tal-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament mal-kontropartijiet tiegħu u mal-Kummissjoni.

Artikolu 21

Ċertifikat ta' kompetenza

1. Għall-ghanijiet tal-Artikolu 7, l-Istati Membri għandhom jahtru awtorità kompetenti responsabbli għal:

- (a) l-iżgurar li jkun hemm korsijiet ta' taħriġ disponibbli għall-persunal involut fil-qtil u f'operazzjonijiet relatati;
 - (b) it-tqassim ta' ċertifikati ta' kompetenza li juru li wiehed ikun għadda b'suċċess minn eżami finali indipendenti; is-suġġetti ta' dan l-eżami għandhom ikunu rilevanti għall-kategoriji tal-annimali kkonċernati u għandhom jikkorrispondu għall-operazzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 7(2) u (3), u għas-suġġetti stabbiliti fl-Anness IV;
 - (c) l-approvazzjoni ta' programmi ta' taħriġ tal-korsijiet imsemmijin fil-punt (a) u l-kontenut u l-modalitajiet tal-eżami msemmi fil-punt (b).
2. L-awtorità kompetenti tista' tiddelega l-eżami finali u l-hruġ ta' ċertifikat ta' kompetenza lil korp separat jew lil entità li:
- (a) għandhom il-kompetenza, il-persunal u t-tagħmir mehtieġ sabiex jagħmlu dan;
 - (b) huma indipendenti u hielsa minn kwalunkwe kunflitt ta' interess fir-rigward tal-eżami finali u l-hruġ ta' ċertifikati ta' kompetenza.

L-awtorità kompetenti tista' wkoll tiddelega l-organizzazzjoni tal-korsijiet ta' taħriġ lil korp jew lil entità separata li għandha l-kompetenza, il-persunal u t-tagħmir mehtieġ biex tagħmel dan.

Id-dettalji tal-korpi u l-entitajiet li ġew iddelegati dawn il-kompiti għandhom ikunu disponibbli pubblikament mill-awtorità kompetenti permezz tal-Internet.

3. L-ċertifikati ta' kompetenza għandhom jindikaw għal liema kategoriji ta' annimali, it-tip ta' tagħmir u għal liema mill-operazzjonijiet elenkati fl-Artikolu 7(2) jew (3) huwa validu l-ċertifikat.

4. L-Istati Membri għandhom jirrikonoxxu l-ċertifikati ta' kompetenza mahruġin fi Stat Membru iehor.

5. L-awtorità kompetenti tista' tohroġ ċertifikati ta' kompetenza temporanji bil-kondizzjoni li:

- (a) l-applikant hu rreġistrat f'wiehed mill-korsijiet ta' taħriġ imsemmijin fil-paragrafu 1(a);

(b) l-applikant ser jahdem fil-preżenza u taht is-supervizjoni diretta ta' persuna oħra li għandha ċertifikat ta' kompetenza mahruġ għall-attività speċifika li ser titwettaq;

(c) il-validità ta' ċertifikat temporanju ma taqbiżx tliet xhur; u

(d) l-applikant jipprovdi dikjarazzjoni bil-miktub li tgħid li hu ma kienx ingħata ċertifikat temporanju ta' kompetenza iehor preċedentement tal-istess ambitu jew juri għas-sodis-fazzjoni tal-awtorità kompetenti li hu ma setax jagħmel l-eżami finali.

6. Mingħajr preġudizzju għal deċiżjoni minn awtorità ġudizzjarja jew minn awtorità kompetenti li tipprojbixxi l-kuntatt fiżiku mal-annimali, iċ-ċertifikat ta' kompetenza, inkluż ċertifikat temporanju ta' kompetenza, għandu jinhareġ biss jekk l-applikant jipprovdi dikjarazzjoni bil-miktub li tgħid li hu ma wettaq l-ebda ksur serju ta' liġi Komunitarja u/jew liġi nazzjonali dwar il-protezzjoni tal-annimali fit-tliet snin ta' qabel id-data tal-applikazzjoni għal tali ċertifikat. 5.

7. L-Istati Membri jistgħu jirrikonoxxu l-kwalifiki miksuba għal għanijiet oħrajn bħala ekwivalenti għaċ-ċertifikat ta' kompetenza għall-finijiet ta' dan ir-Regolament bil-kondizzjoni li huma jkunu nkisbu taht kondizzjonijiet ekwivalenti għal dawk stabbiliti f'dan l-Artikolu. Permezz tal-Internet, l-awtorità kompetenti għandha tagħmel pubblikament disponibbli u żżomm aġġornata, lista ta' kwalifiki rikonoxxuti bħala ekwivalenti għaċ-ċertifikat ta' kompetenza.

8. Il-linji gwida Komunitarji għall-applikazzjoni tal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu jistgħu jiġi adottati konformement mal-proċedura msemmija fl-Artikolu 25(2).

KAPITOLU VI

NUQQAS TA' KONFORMITÀ, PIENI U POTERI IMPLIMENTATTIVI

Artikolu 22

Nuqqas ta' konformità

1. Għall-ghan tal-Artikolu 54 tar-Regolament (KE) Nru 882/2004, l-awtorità kompetenti tista' b'mod partikolari:

(a) tehtieg li l-operaturi tan-negozju jemendaw il-proċeduri operattivi standard tagħhom u b'mod partikolari jnaqqsu jew iwaqqfu l-produzzjoni;

(b) tehtieg li l-operaturi tan-negozju jżidu l-frekwenza tal-kontrolli msemmija fl-Artikolu 5 u temenda l-proċeduri ta' monitoraġġ imsemmijin fl-Artikolu 16;

(c) tissospendi jew tirtira ċertifikat ta' kompetenza mahruġin skont dan ir-Regolament minn persuna li ma għadhiex turi kompetenza, konoxxenza jew konoxxenza biżżejjed tal-kompiti tagħha biex twettaq l-operazzjonijiet li għalihom inhareġ iċ-ċertifikat;

(d) tissospendi jew tirtira d-delega tas-setgħa imsemmi fl-Artikolu 21(2);

(e) tehtieg l-emenda tal-istruzzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 8 b'rispett dovut għall-opinjonijiet xjentifiċi previsti skont l-Artikolu 20(1)(b).

2. Meta awtorità kompetenti tissospendi jew tirtira ċertifikat ta' kompetenza, hija għandha tinforma lill-awtorità kompetenti li qed tagħti iċ-ċertifikat bid-deċiżjoni tagħha.

Artikolu 23

Pieni

L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu r-regoli dwar il-pieni applikabbli għall-ksur ta' dan ir-Regolament u għandhom jiehdu l-miżuri kollha mehtiega sabiex jiżguraw li dawn jiġu implimentati. Il-pieni previsti għandhom ikunu effettivi, proporzjonati u disważivi. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw dawk id-dispożizzjonijiet lill-Kummissjoni sal-1 ta' Jannar 2013 u għandhom jinnotifikawha mingħajr dewmien bi kwalunkwe emenda li taffettwawhom.

Artikolu 24

Regoli implimentattivi

Kwalunkwe regola dettaljata mehtiega għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament tista' tiġi adottata skont il-proċedura msemmija fl-Artikolu 25(2).

Artikolu 25

Proċedura ta' kumitat

1. Il-Kumitat għandu jkun assistit mill-Kumitat Permanenti dwar il-Katina Alimentari u s-Saħha tal-Annimali, stabbilit permezz tal-Artikolu 58 tar-Regolament (KE) Nru 178/2002.

2. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandhom japplikaw l-Artikoli 5 u 7 tad-Deċiżjoni 1999/468/KE.

Il-perijodu li hemm referenza għalih fl-Artikolu 5(6) tad-Deċiżjoni 1999/468/KE għandu jiġi stabbilit għal tliet xhur.

KAPITOLU VII

DISPOŻIZZJONIJIET FINALI

Artikolu 26

Regoli nazzjonali aktar stretti

1. Dan ir-Regolament m'għandux jimpedixxi lill-Istati Membri milli jżommu regoli nazzjonali li għandhom l-għan li jiżguraw protezzjoni aktar estensiva tal-annimali waqt il-qatla, li jkunu fis-sehh mad-dhul fis-sehh ta' dan ir-Regolament.

Qabel l-1 ta' Jannar 2013, l-Istati Membri għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni dwar tali regoli nazzjonali. Il-Kummissjoni għandha tiġbed l-attenzjoni tal-Istati Membri l-oħra dwar dawn.

2. L-Istati Membri jistgħu jadottaw regoli nazzjonali mmirati biex tiġi żgurata l-protezzjoni aktar estensiva tal-annimali waqt il-qatla minn dawk li jinsabu f'dan ir-Regolament fir-rigward tal-oqsma li ġejjin:

(a) il-qtil u l-operazzjonijiet relatati ta' annimali barra minn biċċerija;

(b) il-qatla u l-operazzjonijiet relatati ta' tjur imrobbija kif definit fil-punt 1.6 tal-Anness I tar-Regolament (EK) Nru 853/2004, inklużi ċ-ċriev;

(c) il-qatla u l-operazzjonijiet relatati ta' annimali konformement mal-Artikolu 4(2).

L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni b'tali regoli nazzjonali. Il-Kummissjoni għandha tiġbed l-attenzjoni tal-Istati Membri l-oħra dwar dawn.

3. Fejn abbażi ta' prova xjentifika ġdida, Stat Membru jqis li hu meħtieġ li jiehu miżuri mmirati biex tiġi żgurata l-protezzjoni tal-annimali iktar estensiva waqt il-qatla fir-rigward tal-metodi ta' sturdament imsemmija fl-Anness I, huwa għandu jinnotifika lill-Kummissjoni dwar il-miżuri previsti. Il-Kummissjoni għandha tiġbed l-attenzjoni tal-Istati Membri l-oħra dwar dawn.

Il-Kummissjoni għandha tressaq il-kwistjoni quddiem il-Kumitat imsemmi fl-Artikolu 25(1) fi żmien xahar min-notifika u għandha, abbażi ta' opinjoni tal-EFSA u konformement mal-proċedura msemmija fl-Artikolu 25(2), tapprova jew tirrifjuta l-miżuri nazzjonali involuti.

Fejn il-Kummissjoni jidhrilha adatt, hija tista' abbażi tal-miżuri nazzjonali approvati, tippromponi emendi għall-Anness I konformement mal-Artikolu 4(4).

4. Stat Membru ma għandux jipprojbixxi jew jimpedixxi t-tqeghid fiċ-ċirkolazzjoni, fit-territorju tiegħu, ta' prodotti li ġejjin minn annimali li nqatlu fi Stat Membru ieħor għar-raġunijiet li l-annimali kkonċernati ma nqatlux konformement mar-regoli nazzjonali tiegħu mmirati lejn protezzjoni tal-annimali aktar estensiva waqt il-qatla.

Artikolu 27

Rapportar

1. Mhux aktar tard mit-8 ta' Diċembru 2014, il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar il-possibbiltà li jiġu introdotti ċerti rekwiżiti rigward il-protezzjoni tal-hut waqt il-qatla b'kont meħud tal-aspetti tat-trattament xieraq tal-annimali kif ukoll l-impatti soċjo-ekonomiċi u ambjentali. Dan ir-rapport għandu jiġi akkumpanjat, jekk ikun xieraq, minn proposti leġislattivi bil-ħsieb li jiġi emendat dan ir-Regolament bl-inklużjoni ta' regoli speċifiċi rigward il-protezzjoni tal-hut waqt il-qatla.

Sa meta jiġu adottati dawn il-miżuri, l-Istati Membri jistgħu jżommu jew jadottaw regoli nazzjonali rigward il-protezzjoni tal-hut waqt il-qatla jew il-qtil u għandhom jinfurmaw b'dan lill-Kummissjoni.

2. Mhux aktar tard mit-8 ta' Diċembru 2012, il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar is-sistemi li jraġżnu lill-annimali bovini b'inverżjoni jew kwalunkwe pożizzjoni mhux naturali. Dan ir-rapport għandu jkun ibbażat fuq ir-riżultati ta' studju xjentifiku li jqabbel dawn is-sistemi ma' dawk li jżommu lill-bovini f'pożizzjoni wieqfa u għandu jiehu kont tal-aspetti tat-trattament xieraq tal-annimali kif ukoll tal-implikazzjonijiet soċjo-ekonomiċi, inkluż jekk humiex aċċettabbli għall-komunitajiet reliġjużi u s-sikurezza tal-operaturi. Dan ir-rapport għandu jiġi akkumpanjat, jekk adatt, minn proposti leġislattivi bil-ħsieb li jiġi emendat dan ir-Regolament fir-rigward tas-sistemi li jraġżnu lill-annimali bovini b'inverżjoni jew kwalunkwe pożizzjoni mhux naturali.

3. Mhux aktar tard mit-8 ta' Diċembru 2013, il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar id-diversi metodi ta' sturdament għat-tjur, l-annimali selvaġġi u b'mod partikolari l-isturdamenti tat-tjur fil-banjijiet multipli, b'kont meħud tal-aspetti tat-trattament xieraq tal-annimali, kif ukoll l-impatti soċjo-ekonomiċi u ambjentali.

Artikolu 28

Thassir

1. Id-Direttiva 93/119/KEE hija b'dan imhassra.

Madankollu, għall-għanijiet tal-Artikolu 29(1) ta' dan ir-Regolament, id-dispożizzjonijiet li ġejjin tad-Direttiva 93/119/KEE għandhom jibqgħu japplikaw:

(a) fl-Anness A:

(i) il-paragrafu 1 tat-Taqsima I;

(ii) il-paragrafu 1 u t-tieni sentenza tal-paragrafu 3 u tal-paragrafi 6, 7, 8 u l-ewwel sentenza tal-paragrafu 9 tat-Taqsima II;

(b) fl-Anness C, il-paragrafi 3.A.2, l-ewwel subparagrafu ta' 3.B.1, 3.B.2, 3.B.4 u l-paragrafi 4.2 u 4.3 tat-Taqsima II.

2. Ir-referenzi għad-Direttiva mhassra għandhom jitqiesu bħala referenzi għal dan ir-Regolament.

Artikolu 29

Dispożizzjonijiet transitorji

1. Sat-8 ta' Diċembru 2019, l-Artikolu 14(1) għandu japplika biss għal biċċerji godda jew għal kwalunkwe tqassim, kostruzzjoni jew tagħmir ġdid kopert mir-regoli stabbiliti fl-Anness II, li ma dahlux fis-seħh qabel l-1 ta' Jannar 2013.

2. Sat-8 ta' Diċembru 2015, l-Istati Membri jistgħu jipprovdu sabiex jinharġu ċertifikati ta' kompetenza, permezz ta' proċedura simplifikata, kif imsemmi fl-Artikolu 21, lil persuni li juru esperjenza professjonali rilevanti ta' mill-inqas tliet snin.

Artikolu 30

Dhul fis-seħh

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħh fl-ghoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

Huwa għandu japplika mill-1 ta' Jannar 2013.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Brussell, l-24 ta' Settembru 2009.

Għall-Kunsill

Il-President

M. OLOFSSON

ANNEX I

LISTA TA' METODI TA' STURDAMENT U SPEĊIFIKAZZJONIJIET RELATATI

(kif imsemmi fl-Artikolu 4)

KAPITOLU I

Metodi

Tabella 1 — Metodi mekkaniċi

Nru	Isem	Deskrizzjoni	Kondizzjonijiet għall-użu	Parametri ewlenin	Rekwiżiti speċifiċi għal ċerti metodi - Kapitulu II ta' dan l-Anness
1	Apparat ta' captive bolt penetranti	Hsara severa u irreversibbli tal-moħħ ikkawżata mix-xokk u mill-penetrazzjoni ta' captive bolt. Sturdament sempliċi.	L-ispeċi kollha. Qatla, depopolazzjoni u sitwazzjonijiet oħrajn	Pożizzjoni u direzzjoni tal-isparatura. Veloċità, tul tal-ħruġ u dijametru tal-balla u tul adatti skont id-daqs u l-ispeċi tal-annimal. Intervall jew intervalli (f'sekondi) stun-to-stick/kill massimi.	Mhux applikabbli
2	Apparat ta' captive bolt mhux penetranti	Hsara severa lill-moħħ ikkawżata mix-xokk ta' captive bolt mingħajr penetrazzjoni. Sturdament sempliċi.	Ruminanti, tjur, fniek u liebri. Il-qatla tar-ruminanti biss Waqt il-qatla, depopolazzjoni u sitwazzjonijiet oħrajn għat-tjur, il-fniek u l-liebri.	Pożizzjoni u direzzjoni tal-isparatura. Veloċità, dijametru u forma tal-balla u tul adatti skont id-daqs u l-ispeċi tal-annimal. Is-saħha tal-iskartoċċ użat Intervall jew intervalli (f'sekondi) stun-to-stick/kill massimi.	Punt 1.
3	Arma tan-nar bil-balla	Hsara severa u irreversibbli lill-moħħ ikkawżata mix-xokk u mill-penetrazzjoni ta' proġettili wieħed jew aktar.	L-ispeċi kollha. Waqt il-qatla, depopolazzjoni u sitwazzjonijiet oħrajn	Il-pożizzjoni tal-isparatura. Is-saħha u l-kalibru tal-iskartoċċ. Tip ta' balla	Mhux applikabbli
4	Maċerazzjoni	Tgħaffiġ immedjat tal-annimal kollu.	Flieles sa 72 siegħa u embri-juni tal-bajd. Is-sitwazzjonijiet kollha minbarra l-qatla	Daqs massimu tal-kwantità li għandha tiġi introdotta. Distanza bejn ix-xfafar u veloċità ta' rotazzjoni Kejl sabiex ma jkunx kemm tagħbija żejda.	Punt 2.
5	Żlogatura ċervikali	Tigħbid u tidwir manwali jew mekkaniku tal-ghonq li jirri-żultaw f'iskemja ċerebrali.	Tjur b'piż meta hajjin sa hames kg. Waqt il-qatla, depopolazzjoni u sitwazzjonijiet oħrajn	Mhux applikabbli	Punt 3.

Nru	Isem	Deskrizzjoni	Kondizzjonijiet għall-użu	Parametri ewlenin	Rekwiżiti speċifiċi għal ċerti metodi - Kapitolu II ta' dan l-Anness
6	Daqqa rapida lir-ras	Daqqa soda u preċiża lir-ras li tipprovoka ħsara severa lill-mohħ	Ħannus, ħrief, gidjiet, fniek, liebri, annimali tal-pil u tjur b'piż meta ħajjin sa 5 kg. Waqt il-qatla, depopolazzjoni u sitwazzjonijiet oħrajn	Is-saħħa u l-post fejn tinghata d-daqqa.	Punt 3.

Tabella 2 — Metodi elettrici

Nru	Isem	Deskrizzjoni	Kondizzjonijiet għall-użu	Parametri ewlenin	Rekwiżiti speċifiċi tal-Kapitolu II ta' dan l-Anness
1	Sturdament bl-elettriku tar-ras biss	L-esponiment tal-mohħ għal kurrent li jiġġenera forma epilettika generalizzata fuq l-Electro-Encephalogram (EEG). Sturdament sempliċi.	L-ispeċi kollha. Waqt il-qatla, depopolazzjoni u sitwazzjonijiet oħrajn	Kurrent minimu (A jew mA). Vultaġġ minimu (V). Frekwenza massima (Hz). Hin minimu ta' esponiment. Intervall jew intervalli (f'sekondi) stun-to-stick/kill massimi. Frekwenza tal-kalibrar tat-tagħmir. L-aħjar użu tal-fluss tal-kurrent. Prevenzjoni ta' xokkijiet elettrici qabel l-isturdament. Pożizzjoni u wesgħa tal-wiċċ ta' kuntatt tal-elettrodi.	Punt 4.
2	Sturdament bl-elettriku mir-ras għall-ġisem	L-esponiment tal-ġisem għal kurrent li fl-istess hin jiġġenera forma epilettika generalizzata fuq l-EEG u l-fibrillazzjoni jew il-waqfien tal-qalb. Sturdament sempliċi f'każ ta' qatla.	L-ispeċi kollha. Waqt il-qatla, depopolazzjoni u sitwazzjonijiet oħrajn	Kurrent minimu (A jew mA). Vultaġġ minimu (V). Frekwenza massima (Hz). Hin minimu ta' esponiment. Frekwenza tal-kalibrar tat-tagħmir. L-aħjar użu tal-fluss tal-kurrent. Prevenzjoni ta' xokkijiet elettrici qabel l-isturdament. Pożizzjoni u wesgħa tal-wiċċ ta' kuntatt tal-elettrodi. Intervall jew intervalli stun-to-stick massimi f'każ ta' sturdament sempliċi.	Punt 5.

Nru	Isem	Deskrizzjoni	Kondizzjonijiet għall-użu	Parametri ewlenin	Rekwiżiti speċifiċi tal-Kapitolu II ta' dan l-Anness
3	Banju tal-ilma li minnu jghaddi l-elettriku	L-esponiment tal-ġisem kollu għal kurrent elettriku li jiġġenera forma epilettika ġenerallizzata fuq l-EEG u possibbilment il-fibrillazzjoni jew il-waqfien tal-qalb permezz ta' banju tal-ilma. Sturdament sempliċi minbarra meta l-frekwenza hija uguali għal jew inqas minn 50 Hz.	Tjur. Waqgħat il-qatla, depopolazzjoni u sitwazzjonijiet oħrajn	Kurrent minimu (A jew mA). Vultaġġ minimu (V). Frekwenza massima (Hz). Frekwenza tal-kalibrar tat-tagħmir. Prevenzjoni ta' xokkijiet elettrici qabel l-isturdament. Tnaqqis tal-uġiġħ waqt l-irbit. L-aħjar użu tal-fluss tal-kurrent. Id-dewmien massimu tal-irbit qabel il-banju tal-ilma. Hin minimu ta' esponiment għal kull annimal. Immersjoni tat-tjur sal-parti t'isfel tal-ġwienah. Intervall jew intervalli stunto-stick/kill massimi għal frekwenza ta' aktar minn 50 Hz (f'sekondi).	Punt 6.

Tabella 3 — Metodi bil-gass

Nru	Isem	Deskrizzjoni	Kondizzjonijiet għall-użu	Parametri ewlenin	Rekwiżiti speċifiċi tal-Kapitolu II ta' dan l-Anness
1	Konċentrazzjonijiet għoljin ta' dijossidu tal-karbonju	L-esponiment dirett jew progressiv ta' annimali f'sensihom għal tahlita ta' gass li fiha aktar minn 40 % ta' dijossidu tal-karbonju. Il-metodu jista' jintuża f'hofoor, mini, kontenituri jew bini ssiġillati minn qabel. Sturdament sempliċi f'każ tal-qatla tal-hnieżer.	Hnieżer, mustelids, ċinċilla, tjur minbarra papri u wiżż. Il-qatla tal-hnieżer biss Sitwazzjonijiet oħrajn minbarra l-qatla għal tjur, mustelids, ċinċilla, hnieżer.	Konċentrazzjoni ta' dijossidu tal-karbonju. Dewmien tal-esponiment. Intervall jew intervalli stunto-stick massimi f'każ ta' sturdament sempliċi. Kwalità tal-gass. Temperatura tal-gass.	Punt 7. Punt 8.
2	Dijossidu tal-karbonju f'zewġ fazijiet	Esponiment suċċessiv ta' annimali f'sensihom għal tahlita ta' gass li fiha inqas minn 40 % ta' dijossidu tal-karbonju, segwit minn konċentrazzjoni oghla ta' dijossidu tal-karbonju meta l-annimali jkunu ntilfu minn sensihom.	Tjur Waqgħat il-qatla, depopolazzjoni u sitwazzjonijiet oħrajn	Konċentrazzjoni ta' dijossidu tal-karbonju. Dewmien tal-esponiment. Kwalità tal-gass. Temperatura tal-gass.	Mhux applikabbli

Nru	Isem	Deskrizzjoni	Kondizzjonijiet għall-użu	Parametri ewlenin	Rekwiżiti speċifiċi tal-Kapitolu II ta' dan l-Anness
3	Dijossidu tal-karbonju assoċjat ma' gassijiet inert	Esponiment dirett jew progressiv ta' annimali f'sensihom għal tahlita ta' gass li fiha sa 40 % ta' dijossidu tal-karbonju assoċjat ma' gassijiet inert li jwasslu għall-anossija. Il-metodu jista' jintuża f'hofo, basktijiet, mini, kontenituri jew f'bini ssiġillat minn qabel. Sturdament sempliċi għall-ħnieżer jekk id-dewmien tal-esponiment għal mill-inqas 30 % ta' dijossidu tal-karbonju huwa ta' inqas minn 7 minuti. Sturdament sempliċi għat-tjur jekk id-dewmien totali tal-esponiment għal mill-inqas 30 % ta' dijossidu tal-karbonju huwa ta' inqas minn 3 minuti.	Ħnieżer u tjur. Waq t il-qatla, depopolazzjoni u sitwazzjonijiet oħrajn	Koncentrazzjoni ta' dijossidu tal-karbonju. Dewmien tal-esponiment. Intervall jew intervalli stunto-stick/kill massimi f'każ ta sturdament sempliċi. Kwalità tal-gass. Temperatura tal-gass. Koncentrazzjoni ta' ossiġnu.	Punt 8.
4	Gassijiet inert	Esponiment dirett jew progressiv ta' annimali f'sensihom għal tahlita ta' gass inert bħal Argon jew Nitrogenu li jwassal għall-anossija. Il-metodu jista' jintuża f'hofo, basktijiet, mini, kontenituri jew f'bini ssiġillat minn qabel. Sturdament sempliċi f'każ tal-qatla tal-ħnieżer. Sturdament sempliċi għal tjur jekk id-dewmien tal-esponiment għal anossija huwa ta' inqas minn 3 minuti.	Ħnieżer u tjur. Waq t il-qatla, depopolazzjoni u sitwazzjonijiet oħrajn	Koncentrazzjoni ta' ossiġnu. Dewmien tal-esponiment. Kwalità tal-gass. Intervall jew intervalli stunto-stick/kill massimi f'każ ta sturdament sempliċi. Temperatura tal-gass.	Punt 8.
5	Monossidu tal-karbonju (sors pur)	L-esponiment ta' annimali f'sensihom għal tahlita ta' gass li fiha aktar minn 4 % ta' monossidu tal-karbonju.	Annimali tal-pil, tjur u ħannus. Sitwazzjonijiet oħrajn minbarra waqt il-qatla.	Kwalità tal-gass. Koncentrazzjoni ta' monossidu tal-karbonju. Dewmien tal-esponiment. Temperatura tal-gass.	Punti 9.1, 9.2 u 9.3.
6	Monossidu tal-karbonju assoċjat ma' gassijiet oħra	L-esponiment ta' annimali f'sensihom għal tahlita ta' gass li fiha aktar minn 1 % ta' monossidu tal-karbonju assoċjat ma' gassijiet tossiċi oħra.	Annimali tal-pil, tjur u ħannus. Sitwazzjonijiet oħrajn minbarra waqt il-qatla.	Koncentrazzjoni ta' monossidu tal-karbonju. Dewmien tal-esponiment. Temperatura tal-gass. Filtrazzjoni tal-gass prodott minn magna.	Punt 9.

Tabella 4 — Metodi oħra

Nru	Isem	Deskrizzjoni	Kondizzjonijiet għall-użu	Parametri ewlenin	Rekwiżiti speċifiċi tal-Kapitolu II ta' dan l-Anness
1	Injezzjoni letali	Telfien tas-sensi u s-sensibbiltà segwiti minn mewt irreversibbli kkaġunata minn injezzjoni ta' mediċini veterinarji.	L-ispeċi kollha. Sitwazzjonijiet oħrajn minbarra waqt il-qatla.	Tip ta' injezzjoni. Bl-użu ta' mediċini approvati.	Mhux applikabbli

KAPITOLU II

Rekwiżiti speċifiċi għal ċerti metodi

1. *Apparat ta' captive bolt mhux penetranti*

Fl-użu ta' dan il-metodu, l-operaturi tan-negozju għandhom ikunu attenti biex jevitaw il-frattura tar-ras.

Dan il-metodu għandu jintuża biss għar-ruminanti ta' anqas minn 10 kg ta' piż ħaj.

2. *Maċerazzjoni*

Dan il-metodu għandu jipprovdi maċerazzjoni istantanja u mewt immedjata tal-annimali. L-apparat għandu jkollu xfafar li joqtlu li joperaw b'mod mekkaniku u li jduru rapidament jew sporġenzi ta' polisterin imwessa'. Il-kapaċità tal-apparat għandha tkun biżżejjed sabiex tiżgura li l-annimali kollha jinqatlu mill-ewwel, anke jekk jiġu mmanigġati f'numri kbar.

3. *Żlogatura ċervikali u daqqa rapida lir-ras*

Dawn il-metodi ma għandhomx jintużaw bħala metodi ta' rutina iżda biss fejn ma jkunx hemm metodi oħra disponibbli għall-isturdament.

Dawn il-metodi għandhom jintużaw f'biċċeriji minbarra bħala metodu ta' riżerva għall-isturdament.

L-ebda persuna ma għandha toqtol permezz ta' żlogatura ċervikali manwali jew permezz ta' daqqa rapida lir-ras aktar minn sebghin annimal kuljum.

L-iżlogatura ċervikali manwali ma għandhiex tintuża fuq annimali b'piż meta ħajjin ta' aktar minn tliet kg.

4. *Sturdament bl-elettriku tar-ras biss*

4.1. Meta jintuża l-isturdament bl-elettriku tar-ras biss, l-elettrodi għandhom jiddawru mal-mohħ tal-annimal u għandhom ikunu adattati għad-daqs tiegħu.

4.2. L-isturdament bl-elettriku tar-ras biss għandu jitwettaq skont il-kurrenti minimi stabbiliti fit-Tabella 1.

Tabella 1 — Kurrenti minimi għall-isturdament bl-elettriku tar-ras biss

Kategorija ta' annimali	Annimali bovini ta' 6 xhur jew aktar	Annimali bovini ta' inqas minn 6 xhur	Annimali tal-ispeċi ovina u kaprina	Annimali tal-ispeċi porċina	Tiġieġ	Dundjani
Kurrent minimu	1,28 A	1,25 A	1,00 A	1,30 A	240 mA	400 mA

5. Sturdament bl-elettriku mir-ras għall-ġisem

5.1. Annimali tal-ispeċi ovina, kaprina u porċina.

L-kurrenti minimi għall-isturdament bl-elettriku mir-ras għall-ġisem għandhom ikunu ta' 1 ampere għan-nagħaġ u l-mogħoż ta' 1,30 ampere għall-hnieżer.

5.2. Volpi

L-elettrodi għandhom jitwaxxlu mal-halq u mar-rektum b'kurrent ta' valur minimu ta' 0,3 ampere u vultaġġ minimu ta' 110 volt għal mill-inqas tliet sekondi.

5.3. Ċinċilli

L-elettrodi għandhom jitwaxxlu mal-widna u mad-denb b'kurrent ta' valur minimu ta' 0,57 ampere għal mill-inqas 60 sekonda.

6. Sturdament ta' tjur permezz ta' banjijiet tal-ilma li minnhom jgħaddi l-elettriku

6.1. L-annimali ma għandhomx jintrabtu jekk huma żgħar wisq għall-isturdament permezz tal-banju tal-ilma jew jekk l-irbit jista' johloq jew iżid l-uġiġh li jinħass (bhal annimali feruti vizibbilment). F'dawn il-każijiet, għandhom jinqatlu b'metodu alternattiv.

6.2. L-irbit għandu jkun imxarrab qabel ma tjur hajjin jiġu marbutin u jkunu esposti għall-kurrent. It-tjur għandhom jiddendlu minn saqajhom it-tnejn.

6.3. Għall-annimali msemmija fit-Tabella 2, l-isturdament f'banju tal-ilma għandu jitwettaq skont il-kurrenti minimi stabbiliti fiha, u l-annimali għandhom ikunu esposti għal dak il-kurrent għal tul minimu ta' mill-inqas erba' sekondi.

Tabella 2 — Rekwiżiti elettriki għat-tagħmir tal-isturdament fil-banjijiet tal-ilma
(valuri medji għal kull annimal)

Frekwenza (Hz)	Tiġieġ	Dundjani	Papri u wiżż	Summien
< 200 Hz	100 mA	250 mA	130 mA	45 mA
Minn 200 sa 400 Hz	150 mA	400 mA	Mhux permess	Mhux permess
Minn 400 sa 1 500 Hz*	200 mA	400 mA	Mhux permess	Mhux permess

7. Konċentrazzjonijiet għoljin ta' dijossidu tal-karbonju

Fil-każ ta' hnieżer, mestelids u ċinċilla, għandha tintuża' konċentrazzjoni minima ta' 80 % ta' dijossidu tal-karbonju.

8. Id-dijossidu tal-karbonju, l-użu ta' gassijiet inertji jew kombinazzjoni ta' dawġ it-tahlitiet ta' gass

Fl-ebda ċirkostanza ma għandhom jidhlu gassijiet fil-kompartiment jew fil-post fejn l-annimali għandhom jiġu storduti u maqtula b'mod li jista' johloq hruq jew eċċitament minhabba ffrizjar jew nuqqas ta' umdità.

9. Monossidu tal-karbonju (sors pur jew assoċjat ma' gassijiet oħra)

9.1. L-annimali għandhom jinżammu taħt superviżjoni viżiva l-hin kollu.

9.2. Għandhom jiddaħhlu wiehed wiehed u għandu jiġi assigurat li qabel ma jiddaħhal l-annimal li jmiss, dak preċedenti jkun mitluf minn sensih jew mejjet.

9.3. L-annimali għandhom jibqgħu fil-kompartiment sakemm imutu.

9.4. Il-gass prodott minn magna adattata apposta għall-fini li toqtol lill-annimali jista' jintuża bil-kondizzjoni li l-persuna responsabbli għall-qtil tkun preċedentement ivverifikat li l-gass użat:

- (a) ġie mkessah b'mod adatt;
- (b) ikun ġie ffiltrat biżżejjed;
- (c) huwa hieles minn kwalunkwe komponent jew gass irritanti.

Il-magna għandha tkun ittestjata kull sena qabel ma jsir il-qtil tal-annimali.

9.5. L-annimali ma għandhomx jitqieghdu fil-kompartiment sakemm tkun intlaħqet il-koncentrazzjoni minima tal-monossidu tal-karbonju.

ANNEX II

TQASSIM, KOSTRUZZJONI, U TAGHMIR TAL-BIĊĊERJI

(kif imsemmi fl-Artikolu 14)

1. Il-facilitajiet kollha tal-postijiet temporanji għaż-żamma

1.1. Is-sistemi kollha ta' ventilazzjoni għandhom ikunu mfasslin, mibnija u miżmuma sabiex ikun żgurat it-trattament xieraq tal-annimali b'mod kostanti, waqt li tiġi kkunsidrata l-firxa mistennija tal-kondizzjonijiet tat-temp.

1.2. Meta jkunu mehtieġa mezzi mekkaniċi ta' ventilazzjoni, għandhom isiru dispożizzjonijiet għal facilitajiet ta' riżerva ta' allert u emerġenza fil-każ ta' hsara.

1.3. Il-facilitajiet għaż-żamma temporanja għandhom ikunu mfassla u mibnija b'mod li jitnaqqsu r-riskju li l-annimali jwegġgħu u l-okkorrenza ta' hsejjes għall-gharrieda.

1.4. Il-facilitajiet għaż-żamma temporanja għandhom ikunu mfassla u mibnija sabiex jiffacilitaw l-ispezzjoni tal-annimali. Għandu jkun pprovdut dawl adatt imwahhal jew li jista' jingarr sabiex l-annimali jkunu jistgħu jiġu spezzjonati fi kwalunkwe hin.

2. Facilitajiet għaż-żamma temporanja tal-annimali li ma jiġux ikkunsinnati f'kontenituri

2.1. L-imqajjel, il-passaġġi u l-korsiji għandhom jifasslu u jinbnew b'tali mod li jippermettu li:

(a) l-annimali jiċċaqilqu liberament fid-direzzjoni mehtieġa bl-użu tal-karatteristiċi ta' mġiba tagħhom u mingħajr distrazzjoni;

(b) l-ħnieżer jew in-nghaġ jimxu ma' ġenb xulxin, ħlief fil-każ tal-korsiji li jwasslu għat-tagħmir tat-trażżin.

2.2. Ir-rampi u l-pontijiet għandhom ikunu mghammra bi protezzjoni laterali sabiex jiżguraw li l-annimali ma jkunux jistgħu jaqgħu.

2.3. Is-sistema tal-provvista tal-ilma fl-imqajjel għandha titfassal, tinbena u tinzamm b'tali mod li tippermetti aċċess għall-ilma nadif lill-annimali kollha fil-hinijiet kollha mingħajr ma jwegġgħu jew ikunu limitati fil-movimenti tagħhom.

2.4. Meta jintuża maqjel għall-istennija, dan għandu jinbena b'art illivellata u bi ġnub sodi, bejn l-imqajjel taż-żamma u l-korsija li twassal għall-punt fejn isir l-isturdament u jtfassal b'tali mod li l-annimali ma jistgħux jinqabdu jew jitgħafgu taht is-saqajn.

2.5. L-art għandha tinbena u tinzamm b'tali mod li jiġi minimizzat ir-riskju li l-annimali jiżolqu, jaqgħu jew iwegġgħu saqajhom.

2.6. Fejn biċċeriji jkollhom żoni għaż-żamma temporanja mingħajr kenn jew dell naturali, għandha tiġi pprovduta protezzjoni adatta minn kondizzjonijiet avversi tat-temp. Fin-nuqqas ta' tali protezzjoni, dawn il-postijiet temporanji għaż-żamma ma għandhomx jintużaw f'kondizzjonijiet avversi tat-temp. Fin-nuqqas ta' sors naturali ta' ilma, għandhom ikunu pprovduti facilitajiet għax-xorb.

3. Tagħmir u facilitajiet għat-trażżin

3.1. It-tagħmir u l-facilitajiet għat-trażżin għandhom jifasslu, jinbnew u jinżammu sabiex:

(a) itejbu l-applikazzjoni tal-metodu tal-isturdament jew tal-qtil;

(b) jipprevjeni l-feriti jew il-kontużjonijiet lill-annimali;

(c) jimminimizzaw it-taqbid u l-vokalizzazzjoni meta jittrażżnu l-annimali;

(d) jimminimizzaw il-hin tat-trażżin.

3.2. Għal annimali tal-ispeċi bovina, il-kaxx tat-trażżin użati flimkien mal-captive bolt pneumatiku għandhom ikunu mghammra b'apparat li jillimita kemm il-moviment laterali kif ukoll dak vertikali tar-ras tal-annimal.

4. Tagħmir elettriku għall-isturdament (minbarra t-tagħmir ta' sturdament fil-banjiijiet)

4.1. It-tagħmir elettriku għall-isturdament għandu jkun mghammra b'apparat li juri u jirreġistra d-dettalji tal-parametri elettrici ewlenin għal kull annimal stordut. L-apparat għandu jitqiegħed b'mod li jkun vizibbli b'mod ċar għall-persunal u għandu jagħti sinjal ta' twissija li jidher ċar jekk id-dewmien tal-esponiment ikun taht il-livell mehtieġ. Dawn ir-reġistri għandhom jinżammu mill-inqas sena.

4.2. L-apparat elettriku awtomatiku għall-isturdament assoċjat mal-apparat ta' trażżin għandu jgħoddi kurrent kostanti.

5. *Tagħmir għall-isturdament permezz ta' banju tal-ilma*

5.1. Il-wajers għat-trażżin għandhom jifasslu u jipproteġu b'tali mod li l-ghasafar mdendla fuqhom ikunu hielka minn kwalunkwe ostakolu u li d-disturb lill-annimali jtnaqqas għal minimu.

5.2. Il-wajers tat-trażżin għandhom jifasslu b'tali mod li t-tjur imdendla fuqhom ma jibqgħux imdendlin meta jkunu f'sensihom għal aktar minn minuta. Madankollu, il-papri, il-wizz u d-dundjani ma għandhomx jibqgħu imdendlin meta jkunu f'sensihom għal aktar minn żewġ minuti.

5.3. It-tul kollu tal-wajer tat-trażżin sal-punt tad-dhul fit-tank tal-ilma li jismot għandu jkun faċilment aċċessibbli f'każ li l-annimali jkollhom jitejjew mil-linja tal-qatla.

5.4. Id-daqs u l-forma tat-trażżin tal-metall għandhom ikunu adatti għad-daqs tas-saqajn tat-tjur li se jrin jinqatlu sabiex il-kuntatt elettriku jkun jista' jsir minghajr ma jikkawża uġigh.

5.5. It-tagħmir għall-isturdament fil-banji tal-ilma għandu jkun mghammar b'rampa għad-dhul iżolata mill-elettriku u mfassla u miżmuma sabiex ma jkunx hemm fluss żejjed ta' ilma fid-dahla.

5.6. Il-banju tal-ilma għandu jifassal b'tali mod li l-livell tal-immersjoni tat-tjur ikun jista' jiġi adattat faċilment.

5.7. L-elettrodi tat-tagħmir għall-isturdament fil-banji tal-ilma għandhom jiġu estiżi għat-tul kollu tal-banju tal-ilma. Il-banju tal-ilma għandu jifassal u jinżamm b'tali mod li meta t-trażżin jgħaddi minn fuq l-ilma, dan ikun f'kuntatt kontinwu mal-virga ertjata.

5.8. Għandha tinbena sistema b'kuntatt mas-sider tat-tjur mill-punt tat-trażżin sakemm it-tjur jidhlu fil-banju tal-ilma għall-isturdament sabiex tikkalmahom.

5.9. Għandu jkun disponibbli aċċess għat-tagħmir tal-isturdament fil-banji tal-ilma sabiex jippermetti l-iżvinar tat-tjur li jkunu ġew storduti u li jkunu baqgħu fil-banju tal-ilma minhabba ħsara jew dewmien fil-linja.

5.10. It-tagħmir elettriku għall-isturdament fil-banji tal-ilma għandu jkun mghammar b'apparat li juri u jirreġistra d-dettalji tal-parametri elettrici ewlenin użati. Dawn ir-reġistri għandhom jinżammu mill-inqas sena.

6. *Tagħmir għall-isturdament bil-gass għal ħnieżer u tjur*

6.1. Tagħmir għall-isturdament bil-gass, inklużi l-conveyor belts għandu jkun imfassal u mibni sabiex:

(a) itejjeb kemm jista' jkun l-applikazzjoni tal-isturdament bil-gass;

(b) jipprevjeni l-feriti jew il-kontużjonijiet lill-annimali;

(c) inaqqas it-taqbid u l-vokalizzazzjoni meta jittrażżnu l-annimali.

6.2. It-tagħmir tal-isturdament bil-gass għandu jkun mghammar b'tali mod li jkejjel kontinwament, juri u jirreġistra l-koncentrazzjoni tal-gass u l-hin tal-esponiment u li jagħti twissija vizibbli u ċara u li tinstema' jekk il-koncentrazzjoni tal-gass taqa' taht il-livell mehtieg. L-apparat għandu jtejjegħed b'mod li jkun jidher b'mod ċar mill-persunal. Dawn ir-reġistri għandhom jinżammu mill-inqas sena.

6.3. It-tagħmir tal-isturdament bil-gass għandu jifassal b'tali mod li, anke fl-ammont massimu permess, l-annimali jkunu jistgħu jimteddu minghajr ma jkunu wiehed fuq l-iehor.

ANNEX III

REGOLI OPERATTIVI GĦALL-BIĊĊERJI

(kif imsemmi fl-Artikolu 15)

1. Il-wasla, iċ-ċaqliq u l-immaniġġar tal-annimali

1.1. Il-kondizzjonijiet tat-trattament xieraq ta' kull kunsinna ta' annimali għandhom jiġu stmati sistematikament mill-uffiċjal għat-trattament xieraq tal-annimali jew minn persuna li tirrapporta direttament lill-uffiċjal għat-trattament xieraq tal-annimali, malli dawn jaslu, sabiex dawn jidentifikaw il-prijoritajiet, b'mod partikolari billi jistabbilixxu liema annimali għandhom bżonnijiet speċifiċi għat-trattament xieraq u liema huma dawk il-miżuri korrispondenti li qegħdin jittiehdu.

1.2. L-annimali għandhom jinhattu malajr kemm jista' jkun wara li jaslu u wara jinqatlu minghajr dewmien bla bżonn.

Il-mammiferi, minbarra l-fniek u l-liebre, li ma jittihdux direttament fil-post tal-qatla malli jaslu, għandhom jinżammu f'postijiet temporanji għaž-żamma.

Annimali li ma jkunux ġew maqtula sa tnax-il siegħa mill-wasla tagħhom għandhom jiġu mitmugħa, u sussegwentement għandu jingħatalhom ammonti moderati ta' ikel f'intervalli adatti. F'tali każijiet, l-annimali għandhom jiġu pprovduti b'ammont adatt ta' materjal biex jistrieħu fuq jew b'materjal ekwivalenti li jiggarantixxi livell ta' kumdità adatt skont l-ispeċi u n-numru ta' annimali kkonċernati. Dan il-materjal għandu jiggarantixxi dranaġġ effiċjenti jew jiżgura assorbiment adegwat tal-awrina u tal-feċi.

1.3. Il-kontenituri li fihom jiġu ttrasportati l-annimali għandhom jinżammu fi stat tajjeb, jiġu mmaniġġati b'attenzjoni, b'mod partikolari jekk ikollhom qiegħ intaqab jew flessibbli, u:

- (a) ma għandhomx jintefgħu, jitwaqqgħu, jew jittajru;
- (b) fejn possibbli, għandhom jiġu mgħobbija u mħatta orizzontalment u mekkanikament.

Kull meta huwa possibbli, l-annimali għandhom jithattu individwalment.

1.4. Meta l-kontenituri jitqiegħdu wiehed fuq l-iehor għandhom jittiehdu l-prekawzjonijiet meħtieġa sabiex:

- (a) ikun limitat l-ammont ta' awrina u feċi li jaqa' fuq l-annimali li jkunu qegħdin taħt;
- (b) tkun żgurata l-istabbiltà tal-kontenituri;
- (c) ikun żgurat li l-ventilazzjoni ma tkunx ostakolata.

1.5. Għall-finijiet tal-qatla, l-annimali mhux miftumin, l-annimali tal-halib li jkunu qegħdin iredgħu, annimali li jkunu welldu waqt il-vjaġġ, jew annimali li jkunu ġew ikkunsinnati fil-kontenituri għandhom jingħataw priorità fuq tipi ta' annimali oħrajn. Jekk dan ma jkunx possibbli, għandhom isiru arranġamenti sabiex titneħħielhom is-sofferenza, b'mod partikolari billi:

- (a) l-annimali jinhelbu f'intervalli ta' mhux aktar minn 12-il siegħa;
- (b) jiġu pprovduti kondizzjonijiet adatti għat-treddiġ u għat-trattament xieraq tal-annimal li jkun għadu kif twieled fil-każ ta' annimal li jkun għadu kif welled;
- (c) jingħata l-ilma lill-annimali kkunsinnati f'kontenituri.

1.6. Il-mammiferi, minbarra l-fniek u l-liebre, li ma jittihdux direttament fil-biċċerija wara li jinhattu, għandu jkollhom ilma biex jixorbu disponibbli minn faċilitajiet adatti l-hin kollu.

1.7. Għandha tkun żgurata provvista regolari ta' annimali għall-isturdament u għall-qtil sabiex dawk li jimmaniġġaw l-annimali ma jkollhomx jgħaġġu lill-annimali mill-maqjel li jkunu miżmuma fih.

1.8. Għandu jkun ipprojbit li:

- (a) wiehed jagħti daqqiet jew daqqiet ta' sieq lill-annimali;

- (b) tiġi applikata pressjoni fuq xi parti sensittiva tal-ġisem b'tali mod li l-annimal isofri minn uġiġh jew sofferenza li tista' tkun evitata;
- (c) l-annimali jintrefgħu jew jingibdu mir-ras, widnejn, qrun, saqajn, denb jew mis-suf, jew jiġu mmaniġġati b'mod li jikkawżalhom uġiġh jew sofferenza;

Madankollu, il-projbizzjoni li l-annimali jintrefgħu minn saqajhom ma għandhiex tapplika għat-tjur, il-fniek u l-liebri.

- (d) jintużaw nigġiezi jew strumenti oħra bil-ponta.
- (e) jitgħawweġ, jitgħaffegġ jew jinkiser id-denb tal-annimali jew li jinqabdu l-ghajnejn ta' kwalunkwe annimal.

1.9. L-użu ta' strumenti li jagħtu xokkijiet elettrici għandu jiġi evitat kemm jista' jkun. Fi kwalunkwe każ, dawn l-istrumenti jistgħu jintużaw biss għall-annimali bovini adulti u ħnieżer adulti li jirrifjutaw li jiċċaqalqu, u biss meta għandhom post quddiemhom fejn jiċċaqalqu. Ix-xokkijiet ma għandhomx idumu aktar minn sekonda waħda, għandu jkun hemm intervall adegwat ta' hin bejn wiehded u iehor u għandhom jiġu applikati biss fuq il-muskoli tar-robbijiet ta' wara. Ix-xokkijiet ma għandhomx jintużaw ripetutament jekk l-annimal jonqos milli jirrispondi.

1.10. L-annimali ma għandhomx jintrabtu mill-qrun, mill-qrejjien imsaġġrin jew miċ-ċrieket ta' mneħhirhom u saqajhom m'għandhomx jintrabtu flimkien. Meta l-annimali jkollhom jintrabtu, il-ħbula, l-irbit jew mezzi oħra użati għandhom ikunu:

- (a) b'saħħithom biżżejjed biex ma jinqatgħux;
- (b) tali li jippermettu lill-annimali, jekk ikun meħtieġ, jimteddu, jieklu u jixorbu;
- (c) imfasslin b'tali mod li jeliminaw kwalunkwe periklu ta' fgar jew korrimment u b'tali mod li l-annimali jkunu jistgħu jinhelsu malajr.

1.11. L-annimali li ma jistgħux jimxu ma għandhomx jiġu mkaxkra sal-post tal-qatla, iżda għandhom jinqatlu fejn jinsabu.

2. Regoli addizzjonali għal mammiferi fil-post għaž-żamma temporanja (ħlief għall-fniek u liebri)

2.1. Kull annimal għandu jkollu biżżejjed spazju biex joqgħod bilwieqfa, jimtedd u, minbarra għal frat li jinżammu individwalment, idur.

2.2. L-annimali għandhom jinżammu marbutin sewwa fil-post għaž-żamma temporanja u għandha tingħata attenzjoni sabiex dawn ma jaharbux u sabiex jiġu protetti mill-predaturi.

2.3. Għandhom ikunu indikati għal kull maqjel u b'sinjal viżibbli d-data u l-hin tal-wasla, u minbarra għal frat miżmum individwalment, in-numru massimu ta' annimali li jinżammu.

2.4. Kull ġurnata li fiha taħdem il-biċċerija, qabel ma jasal kwalunkwe annimal, l-imqajjel ta' iżolament għall-annimali li jteħtieġu kura speċifika għandhom jithejjew u jinżammu lesti għall-użu immedjat.

2.5. Il-kondizzjoni u l-istat tas-saħħa tal-annimali fil-post għaž-żamma temporanja għandhom ikunu spezzjonati regolarment mill-uffiċjal għat-trattament xieraq tal-annimal jew minn persuna li għandha kompetenza adatta.

3. Fsada tal-annimali

3.1. Meta persuna waħda tkun responsabbli għall-isturdament, it-trażzin, l-irfigħ u l-fsada tal-annimali, dik il-persuna għandha twettaq dawk l-operazzjonijiet kollha konsekuttivament fuq annimal wiehded qabel ma twettaqhom fuq annimal iehor.

3.2. F'każ ta' sturdament sempliċi jew qatla konformement mal-Artikolu 4(4), iż-żewġ arterji karotidi jew vini li jwasslu għalihom għandhom jinqatgħu sistematikament. L-istimulazzjoni elettrika għandha titwettaq biss ladarba jkun ġie ivverifikat li l-annimal mhuwiex f'sensih. Il-mili u t-tismit jistgħu jitwettqu biss ladarba jkun ġie ivverifikat li l-annimal m'għadux haj.

3.3. It-tjur ma għandhomx jinqatlu permezz ta' magni awtomatiċi li jaqtgħu l-ghonq sakemm ma jiġix żgurat li l-magni li jaqtgħu l-ghonq ikunu qatgħu b'mod effettiv iż-żewġ arterji tad-demmi. Meta l-magni li jaqtgħu l-ghonq ma jkunux effettivi, l-ghasfur għandu jinqatel minnufih.

ANNEX IV

KORRISPONDENZA BEJN ATTIVITAJIET U REKWIŻITI GHALL-EŻAMI TAL-KOMPETENZA

(kif imsemmi fl-Artikolu 21)

Operazzjonijiet ta' qatla elenkati fl-Artikolu 7(2)	Suġġetti għall-eżami tal-kompetenza
L-operazzjonijiet kollha elenkati fl-Artikolu 7 (2) (a) sa (g).	L-imġiba tal-annimali, is-sofferenza tal-annimali, jekk l-annimal ikunx f'sensih u s-sensibbiltà tiegħu, l-istress fl-annimali.
(a) l-immaniġġar u l-kura tal-annimali qabel ma jitrazżnu;	Aspetti prattiċi ta' mmaniġġar u ta' trazzin tal-annimali.
(b) it-trazzin tal-annimali għall-ghanijiet ta' sturdament jew qtil;	Konoxxenza tal-istruzzjonijiet tal-manifatturi dwar it-tip ta' tagħmir tat-trazzin użat f'każ ta' trazzin mekkaniku
(c) l-isturdament tal-annimali;	Aspetti prattiċi tal-metodi tal-isturdament u konoxxenza tal-istruzzjonijiet tal-manifatturi dwar it-tip tat-tagħmir tal-isturdament użat. Metodi ta' riżerva ta' sturdament u/jew metodi ta' qtil. Manutenzjoni bażika u tindif tat-tagħmir tal-isturdament u/jew tal-qtil.
(d) il-valutazzjoni tal-effettività tal-isturdament;	Monitoraġġ tal-effikaċja tal-isturdament. Metodi ta' riżerva ta' sturdament u/jew metodi ta' qtil.
(e) it-tixkil jew l-irfigh ta' annimali hajjin;	Aspetti prattiċi ta' mmaniġġar u ta' trazzin tal-annimali. Monitoraġġ tal-effikaċja tal-isturdament
(f) il-fsada ta' annimali hajjin;	Monitoraġġ tal-effikaċja tal-isturdament u n-nuqqas ta' sinjali ta' hajja. Metodi ta' riżerva ta' sturdament u/jew metodi ta' qtil. Użu adatt u manutenzjoni ta' skieken għall-fsada
(g) il-qatla konformement mal-Artikolu 4(4).	Użu adatt u manutenzjoni ta' skieken għall-fsada Monitoraġġ tan-nuqqas ta' sinjali ta' hajja.
Operazzjonijiet ta' qatla elenkati fl-Artikolu 7(3)	Suġġetti għall-eżami tal-kompetenza
il-qtil ta' annimali tal-pil.	Aspetti prattiċi ta' mmaniġġar u ta' trazzin tal-annimali. Aspetti prattiċi tal-metodi tal-isturdament u konoxxenza tal-istruzzjonijiet tal-manifatturi dwar tagħmir tal-isturdament. Metodi ta' riżerva ta' sturdament u/jew metodi ta' qtil. Monitoraġġ tal-effikaċja tal-isturdament u l-konferma tal-mewt. Manutenzjoni u tindif bażiku tat-tagħmir tal-isturdament u/jew tal-qtil